

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

IES XESÚS TABOADA CHIVITE

Avda. Portugal 116, 32600 VERÍN (OURENSE) · Teléfono 988685070

ies.xesus.taboada@edu.xunta.es · www.iesxesustaboadachivite.org

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

DEPARTAMENTO: XEOGRAFÍA E HISTORIA

DATA: 12 DE MAIO DE 2020

XEFE/A DE DEPARTAMENTO: M^a DEL CARMEN CUQUEJO BELLO

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

ÍNDICE.

1. <u>PROFESORES DO DEPARTAMENTO E MATERIAS QUE IMPARTEN</u>	4
2. ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN EN CADA CURSO E MATERIA	
2.1 <u>XEOGRAFÍA E HISTORIA 1º ESO</u>	5
➤ Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020	
➤ Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	
➤ Avaliación e cualificación	
➤ Metodoloxía e actividades do 3º trimestre	
➤ Información e publicidade	
2.2 <u>XEOGRAFÍA E HISTORIA 2 ESO</u>	12
➤ Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020	
➤ Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	
➤ Avaliación e cualificación	
➤ Metodoloxía e actividades do 3º trimestre	
➤ Información e publicidade	
2.3 <u>XEOGRAFÍA E HISTORIA 3 ESO</u>	19
➤ Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020	
➤ Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	
➤ Avaliación e cualificación	
➤ Metodoloxía e actividades do 3º trimestre	
➤ Información e publicidade	
2.4 <u>HISTORIA 4 ESO</u>	29
➤ Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020	
➤ Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	
➤ Avaliación e cualificación	
➤ Metodoloxía e actividades do 3º trimestre	
➤ Información e publicidade	
2.5 <u>HISTORIA CONTEMPORÁNEA 1º BAC</u>	38
➤ Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020	
➤ Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	
➤ Avaliación e cualificación	
➤ Metodoloxía e actividades do 3º trimestre	
➤ Información e publicidade	
2.6 <u>HISTORIA DE ESPAÑA 2º BAC</u>	46
➤ Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020	
➤ Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles	
➤ Avaliación e cualificación	
➤ Metodoloxía e actividades do 3º trimestre	
➤ Información e publicidade	

- **Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020** _____
- **Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles** _____
- **Avaliación e cualificación** _____
- **Metodoloxía e actividades do 3º trimestre** _____
- **Información e publicidade** _____

1. PROFESORES DO DEPARTAMENTO E MATERIAS QUE IMPARTEN

- Cuquejo Bello M^a del Carmen

- Xeografía e Historia 2º ESO
- Historia 4º ESO
- Xeografía de España 2º BAC

- González Abellás Isaac César

- Xeografía e Historia 2º ESO
- Historia do Mundo Contemporáneo 1º BAC
- Historia de España 2º BAC

- Guerra López Juan

- Xeografía e Historia 3º ESO

- Sánchez Moura Carlos

- Xeografía e Historia 1º ESO
- Xeografía e Historia 2º ESO

ÍNDICE

2. ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN EN CADA CURSO E MATERIA

2.1 XEOGRAFÍA E HISTORIA 1º ESO

Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020

BLOQUE 1

- 1- A Terra: a Terra no Sistema Solar.
- 2- Representación da Terra. Escala e linguaxe cartográfica.
- 3- Proxeccións e sistemas de coordenadas. Imaxes de satélite e os seus principais usos.
- 4- Localización. Latitude e lonxitude.
- 5- Trazos principais do relevo do mundo. Clima: elementos e factores. Diversidade climática no planeta.
- 6- Medio físico do mundo e de Europa: relevo e hidrografía.
- 7- Medio natural europeo: principais trazos.
- 8- Unidades do relevo do espazo xeográfico europeo.
- 9- Conxuntos bioclimáticos do espazo xeográfico europeo.
- 10- Diversidade de espazos naturais europeos.
- 11- Medio natural: áreas e problemas ambientais.

Bloque 3. A Historia

- 12- Relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia.
- 13- Fontes históricas.
- 14- Cambio e continuidade.
- 15- Tempo histórico.
- 16- Vocabulario histórico e artístico.
- 17- Evolución das especies e a hominización.
- 18- Periodización da Prehistoria e a Idade Antiga.
- 19- Prehistoria e Idade Antiga: visión global.
- 20- Paleolítico: etapas; características das formas de vida; cazadores colectores.
- 21- Neolítico: revolución agraria e expansión das sociedades humanas; sedentarismo; artesanía e comercio; organización social.

Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles (ata o 13 marzo)

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
A- Coñecer o Sistema Solar e establecer as relacións entre os movementos da terra e a existencia das estacións e do día e da noite, e comprender a súa importancia na distribución dos climas e da Biota.	1- Interpreta como inflúen os movementos astronómicos na distribución da radiación solar e nas zonas bioclimáticas do planeta.CCA,CMCCT,CD 2- Analiza un mapa de fusos horarios e diferencia zonas do planeta de similares horas. CCA, CMCCT,CD
B- Identificar e distinguir os sistemas de representación cartográfica, en soporte analóxico e dixital, e as súas escalas	1- Analiza un mapa de fusos horarios e diferencia zonas do planeta de similares horas. CAA,CMCCT,CD
C- Analizar e identificar o mapa, e coñecer as imaxes de satélite e os seus usos principais.	1- Clasifica e distingue proxeccións, e compara unha proxección de Mercator con unha de Peters. CCA, CMCCT 2- Clasifica e distingue tipos de imaxes de satélite e mapas.CAA, CMCCT,CD
D- Localizar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou imaxe de satélite, utilizando datos de coordenadas xeográficas.	1- Localiza un punto xeográfico nun planisferio e distingue os hemisferios da Terra e as súas principais características.CAA, CMCCT,CD 2- Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa, utilizando datos de coordenadas xeográficas.CAA, CMCCT, CD
E- Localizar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou imaxe de satélite, utilizando datos de coordenadas xeográficas.	1- Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo europeo e mundial. CAA, CMCCT, CD
F- Localizar no mapamundi físico as principais unidades do relevo mundiais, os grandes ríos e as grandes zonas climáticas, e identificar as súas características.	1- Localiza nun mapa físico mundial os elementos e as referencias físicas principais: mares e océanos, continentes, illas e arquipélagos máis importantes, ríos e cadeas montañosas principais.CAA,CMCCT,CD,CL 2- Elabora climogramas e mapas que sitúen os climas do mundo e reflectan os elementos máis importantes.CAA,CMCCT,CD,CL.
G- Ter unha visión global do medio físico europeo e mundial, e das súas características xerais.	1- Explica as características xerais do relevo europeo.CAA,CMCCT,CD,CL
H- Situar no mapa de Europa as unidades e os elementos principais do relevo continental.	1- Localiza no mapa as unidades e os elementos principais do relevo europeo.CAA, CMCCT,CD
I- Coñecer, comparar e describir os grandes conxuntos	1- Clasifica e localiza nun mapa os tipos de clima de Europa.CAA,

bioclimáticos que conforman o espazo xeográfico europeo.	CMCCT,CD 1- Distingue e localiza nun mapa as zonas bioclimáticas do noso continente. CAA, CMCCT,CD
J- Coñecer os principais espazos naturais do noso continente.	1- Localiza nun mapa os principais espazos naturais. CAA, CMCCT, CD
K- Coñecer, describir e valorar a acción do ser humano sobre o ambiente e as súas consecuencias.	1- Realiza procuras en medios impresos e dixitais referidas a problemas ambientais actuais, e localiza páxinas e recursos da web directamente relacionados con eles.CCA, CMCCT,CD,CL
L- Entender que os acontecementos e os procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía).	1- Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos. CSC, CMCCT
M- Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, inseríndoo no contexto adecuado.	1- Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época. CSC,CL
N- Entender o proceso de hominización.	1- Recoñece os cambios evolutivos ata chegar á especie humana.CSC,CMCCT
O- Datar a Prehistoria e a Idade Antiga, e distinguir a escala temporal de etapas como estas.	1- Distingue etapas dentro da historia antiga.CSC,CMCCT
P- Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e os acontecementos históricos máis salientables da Prehistoria e da Idade Antiga, para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	1- Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade.CSC,CMCCT 2- Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.CSC, CMCCT,CAA.
Q- Coñecer as características da vida humana correspondentes aos dous períodos en que se divide a Prehistoria: Paleolítico e Neolítico.	1- Explica a diferenza entre os dous períodos en que se divide a prehistoria e describe as características básicas da vida en cada un.CSC, CCL,CAA

Avaliación e cualificación no 3º trimestre (*)	
Avaliación (Actividades de reforzo e/ou ampliación)	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - materiais escritos de diverso carácter e formato e entregados de forma telemática ou correo postal
	<p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Actividades variadas: Actividades do libro de texto, coas súas respectivas correccións e cuestionarios en formularios de google con claves de respostas. Estes devólvense ao profesor para a súa posterior corrección e valoración. Os resultados obtidos son probas avaliáveis que permiten analizar e verificar a evolución de cada un dos alumnos/as e, ao mesmo tempo, son indicadores de gran valía para o deseño e planificación posterior de novas tarefas. <p>Os alumnos con ACI e Reforzo Educativo:</p> <p>Libro de texto adaptado para a diversidade.</p> <p>Materiais de elaboración propia adaptados ás súas dificultades de aprendizaxe.</p> <p>Mapas, Esquemas, Materiais visuais, Gamificación: en diversos formatos, formularios google.</p>
Avaliación (Actividades de recuperación da 1ª e/ou 2ª avaliacións)	Procedementos e instrumentos:
	<p>O alumnado que ten algunha ou as dúas avaliacións suspensas, realizará actividades de repaso daquelas non superadas. Serán actividades variadas: do libro do texto, cuestionarios e formularios google, actividades de creación propia adaptadas aos contidos vistos na clase: crucigramas en papel, sopa de letras, e tamén crucigramas online, pasapalabra, e outros recursos da rede como mapas interactivos.</p> <p>Unha vez corrixidas lles serán devoltas para que comprobemos os posibles erros, ou completemos de xeito adecuado aquelas actividades incompletas. Realizarán un traballo sobre a materia non superada que repasamos ao longo do confinamento de xeito telemático ou nos casos de fenda dixital, as responderán en papel, unha vez éstas sexan achegadas por correo postal.</p> <p>O alumnado con ACI e Reforzo Educativo terán os mesmos procedementos e instrumentos que o grande grupo, adaptados para o nivel no que se atopan.</p>
Cualificación final	<p>O procedemento para obter a cualificación final de curso:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promedio entre a 1ª e a 2ª avaliación <p>Para aqueles alumnos/as que realizaran ben arredor do 100% do traballo enviado telematicamente ou por correo postal sumaráselle 1 punto como</p>

	<p>máximo ao promedio anterior. Se realizaran o 75% 0,75; e o 50% 0,5.</p> <p>Se o traballo realizado é inferior ao 50% ou está mal feito non se lle sumará nada, é dicir, neste caso a nota limitaríase ao promedio da 1ª e 2ª avaliación.</p> <p>Se o promedio entre a 1ª e a 2ª avaliación é igual ou superior a 4,5 a materia, nas circunstancias excepcionais que nos atopamos, estaría aprobada.</p> <p>Se é inferior a 4,5 a materia estaría suspensa e tería que acudir a unha proba de recuperación.</p> <p>Recuperación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se o alumno/a ten unha soa avaliación suspensa (1ª ou 2ª) realizará un traballo telemático que deberá realizar dentro dun prazo marcado, fóra dese prazo non se considerará dito traballo. A máxima cualificación do traballo será 5 puntos. Con esta nota a avaliación quedaría aprobada e o 5 obtido neste traballo faría media coa nota da avaliación aprobada con anterioridade. - Se o alumno/a ten as dúas avaliacións suspensas preparáranse 2 probas de recuperación (1 por cada avaliación) sobre os criterios mínimos da materia relativos á 1ª e 2ª avaliación e establecidos na programación ordinaria. Se non superara as actividades de recuperación suspendería a materia na avaliación ordinaria.
<p>Proba extraordinaria de setembro</p>	<p>Se a materia non se aprobara na avaliación ordinaria o alumno/a acudirá a proba extraordinaria cuxas datas e hora fixa o centro. Se hipotéticamente non se pudiera acudir ao centro debido a situación derivada do covid-19 o exame substituiríase por un traballo. A proba extraordinaria basarase nos criterios mínimos da 1ª e 2ª avaliación establecidos na programación ordinaria.</p>

Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación) (*)	
Actividades	Exercicios variados, cuestionarios , resúmenes, esquemas, vídeos, gamificación.
Metodoloxía(*) (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Durante o 3º trimestre repásase a materia dada non dous trimestres anteriores e avánzanse contidos imprescindibles de forma pausada e lenta, con diversas dinámicas telemáticas que tratan de garantir o proceso de aprendizaxe e “suplir” a explicación directa e a cercanía que o profesor proporciona na inmediatez da aula.</p> <p>Recúrrase ao libro de texto, videos explicativos, tutoriais, e outros recursos e páxinas web (didactalia, educaplay, etc), así como as aplicacións de google, que facilitan a aprendizaxe á vez que presentan os contidos de forma atractiva.</p>
Materiais e recursos	<p>Recúrrase ao libro de texto, videos explicativos, tutoriais, e outros recursos e páxinas web (didactalia, educaplay, etc), así como as aplicacións de google, que facilitan a aprendizaxe á vez que presentan os contidos de forma atractiva.</p> <p>O alumnado con ACI ou Reforzo Educativo: libro, fichas, vídeos, formularios google, ou páxinas web como educaplay, onde hai un banco de actividades de creación propia tanto ao longo do curso, como neste período de confinamento, coa materia que se foi vendo ao longo do 1º e 2º trimestre.</p>

Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	Mail do alumnado ou pais, Mail do titor Correo postal
Publicidade	Publicación na páxina web do centro.

[INDICE](#)

2. ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN EN CADA CURSO E MATERIA**2.2 XEOGRAFÍA E HISTORIA 2º ESO****Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020**

Tratáronse todos os contidos establecidos na programación ordinaria agás:

- Os habitantes do planeta terra
- A poboación española
- Sociedades humanas e fenómenos migratorios
- Cidades e procesos de urbanización
- Natureza e sociedade

Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles (ata o 13 marzo)	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
Identificar, nomear e clasificar fontes históricas, e explicar diferenzas entre interpretacións de fontes diversas	Comprende que a historia non se pode escribir sen fontes, xa sexan estas restos materiais ou textuais CSC, CCA
Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia, diferenciando períodos que facilitan o seu estudo e a súa interpretación	Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade CSC, CMCCT
	Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos CSC, CMCCT
Entender que os acontecementos e os procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía).	Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos CSC, CMCCT
Describir a nova situación económica, social e política dos reinos xermánicos	Compara as formas de vida (en diversos aspectos) do Imperio Romano coas dos reinos xermánicos CSC, CAA
Explicar a organización feudal e as súas consecuencias	Caracteriza a sociedade feudal e as relacións entre señores e campesiños CSC
Analizar a evolución dos reinos cristiáns e musulmáns, nos seus aspectos socioeconómicos, políticos e culturais.	Comprende as orixes do Islam e o seu alcance posterior CSC, CCEC
	Explica a importancia de Al-Andalus na Idade Media CSC, CCEC, CMCCT, CCL
Entender o proceso das conquistas e a repoboación dos reinos cristiáns na Península Ibérica e as súas relacións con Al-Andalus	Interpreta mapas que describen os procesos de conquista e repoboación cristiáns na Península Ibérica CSC, CAA
	Explica a importancia do Camiño de Santiago CSC, CCEC, CCL
Entender o concepto de crise e as súas consecuencias económicas e sociais.	Comprende o impacto dunha crise demográfica e económica nas sociedades medievais europeas. CSC
Comprender as características e as funcións da arte na Idade Media	Describe características da arte románica, gótica e islámica. CSC, CCEC, CCL

Avaliación e cualificación no 3º trimestre (*)	
Avaliación (Actividades de reforzo e/ou ampliación)	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - materiais escritos de diverso carácter e formato e audiovisuais entregados de forma telemática <p>Correo electrónico do profesor sempre dispoñible para aclarar todo tipo de dúbidas e consultas do alumnado e onde os alumnos terán que devolver os traballos de recuperación</p> <p><i>No caso de alumnado con TDAH/dislexia</i></p> <p>Traballos e cuestionarios adaptados as súas necesidades</p> <p>Probas escritas curtas e directas</p> <p>Uso de apoios visuais: esquemas, mapas conceptuais, imaxes</p>
	<p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - actividades variadas. Actividades do libro de texto, coas súas respectivas correccións e cuestionarios en formularios de google con claves de respostas. Estes devólvense ao profesor para a súa posterior corrección e valoración. Os resultados obtidos son probas que permiten analizar e verificar a evolución de cada un dos alumnos/as e, ao mesmo tempo, son indicadores de gran valía para o deseño e planificación posterior de novas tarefas. <p><i>No caso de alumnado con TDAH/dislexia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarefas dinámicas non monótonas, como copiar enunciados ou dese tipo que os poida desmotivar. - Establécense preguntas de resposta pouco elaborada, tipo-test ou resposta curta. - Alternarse actividades teóricas e prácticas. Dáselle a posibilidade de segmentar as actividades, dividilas, variar o formato, etc
Avaliación (Actividades de recuperación da 1ª e/ou 2ª avaliacións)	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> Traballos e ou cuestionarios
	<p>Instrumentos:</p> <p>Para a recuperación dunha soa avaliación 1 traballo sobre dita avaliación que será devolto ao correo do profesor dentro da data e prazo indicado. As entregas fóra de prazo terán a consideración de traballo non entregado.</p> <p>Para a recuperación de 2 avaliacións 2 traballos, un por cada avaliación, que serán devoltos ao correo do profesor dentro da data e prazo indicado. As entregas fóra de prazo terán a consideración de traballo non entregado</p> <p>Canalizarase a información: correo alumno, páxina web centro ou correo postal</p>
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promedio entre a 1ª e a 2ª avaliación <p>Se o promedio entre a 1ª e a 2ª avaliación é igual ou superior a 4,5 a materia, nas circunstancias excepcionais que nos atopamos, estaría aprobada</p>

	<p>Se é inferior a 4,5 a materia estaría suspensa e tería que realizar un traballo de recuperación</p> <p>Aqueles alumnos/as que realizaron ben, arredor do 100% do traballo de repaso e recuperación enviado telematicamente, realizado durante a 3ª avaliación, sumaráselle ata 1 punto como máximo (aplicarase o redondeo) ao promedio anterior. Se realizaran o 75%, 0,75; 50%, 0,5</p> <p>Se o traballo realizado é inferior ao 50% ou está mal feito non se lle sumará nada, é dicir, neste caso a nota limitaríase ao promedio da 1ª e 2ª avaliación.</p> <p>Recuperación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se o alumno/a ten unha soa avaliación suspensa (1ª ou 2ª) realizará un traballo telemático sobre os contidos vistos durante a primeira avaliación ou a 2ª ata o día 13 de marzo, que deberá realizar dentro dun prazo marcado; fóra dese prazo non se considerará dito traballo. A máxima cualificación do traballo será 5 puntos. Con esta nota a avaliación quedaría aprobada e o 5 obtido neste traballo faría media coa nota da avaliación aprobada con anterioridade. - Se o alumno/a ten as dúas avaliacións suspensas preparáranse 2 traballos (1 por cada avaliación) sobre a materia relativa á 1ª e 2ª avaliación (ata o día 13 de marzo). Se non superara os traballos de recuperación suspendería a materia na avaliación ordinaria. Os traballos deberanse realizar dentro do prazo marcado; fóra dese prazo non se considerarán. A máxima cualificación de cada traballo será 5 puntos. Con menos de 5 puntos en cada un dos traballos a materia non se aproba. Cómpre aprobar ambos traballos.
<p>Proba extraordinaria de setembro</p>	<p>Se a materia non se aprobara na avaliación ordinaria o alumno/a acudiría a proba extraordinaria cuxas datas e hora fixa o centro. Se hipotéticamente non se pudiera acudir ao centro debido a situación derivada do covid-19 o exame substituiríase por un traballo. A proba extraordinaria basarase nos criterios mínimos da 1ª e 2ª avaliación establecidos na programación ordinaria.</p>
<p>Alumnado de materia pendente de cursos anteriores</p>	<p>Criterios de avaliación:</p> <p>Está establecido na programación ordinaria que para superar a materia pendente hai que facer entrega de dous traballos durante o primeiro e o segundo trimestre respectivamente e, no mes de maio, cando xefatura de estudos programe o calendario de exames pendentes, un exame sobre os contidos establecidos nos traballos.</p> <p>Dadas as circunstancias actuais, ao non poder facer un exame presencial, se se entregaron os traballos e están aprobados a materia queda aprobada cun 5.</p> <p>Se non se efectuou esa entrega ou ben non se aprobaron os traballos tal e</p>

	<p>como está establecido en dita programación, haberá que facer un novo traballo final dividido en 2 partes e centrado nos criterios mínimos establecidos na programación ordinaria de toda a materia</p>
	<p>Criterios de cualificación: Se os alumnos/as entregaron os traballos (2) establecidos na programación ordinaria e os superaron cunha nota mínima de 5 non terán que acudir a un exame e a materia pendente quedaría aprobada cun 5. - Se os alumnos/as non entregaron os 2 traballos establecidos na programación ordinaria, ou non os aprobaron, terán que facer un novo traballo dividido en 2 partes sobre os criterios mínimos de toda a materia establecidos na programación ordinaria. Se con este novo traballo acadan unha nota media de 5 aprobarían a materia coa cualificación de apto (5) e se non entregan de novo o traballo mencionado, ou non acadan unha media de 5 terán que acudir á proba extraordinaria de setembro sobre os criterios mínimos establecidos na programación ordinaria de toda a materia.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación: Realización de 2 traballos cuxo enlace se colgará na páxina web do centro coincidindo coa 5ª quenda de tarefas, para que o alumnado coa materia pendente os realice dentro do prazo establecido e os envíe ao correo da xefa de departamento que aparece indicado en dita páxina. Se se envían fóra do prazo marcado consideraranse non entregados.</p>

(*)

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado de Bacharelato que perdeu o dereito á avaliación continua.

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado con ACI e Reforzo Educativo (RE).

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado TDAH e con DISLEXIA.

Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación) (*)	
Actividades	Exercicios variados, cuestionarios , resúmenes, esquemas
Metodoloxía(*) (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Durante o 3º trimestre repásase a materia dada non dous trimestres anteriores e avánzanse contidos imprescindibles de forma pausada e lenta, con diversas dinámicas telemáticas que tratan de garantir o proceso de aprendizaxe e “suplir” a explicación directa e a cercanía que o profesor proporciona na inmediatez da aula. Recúrrese ao libro de texto, videos explicativos, tutoriais, e outros recursos e páxinas web (didactalia, educaplay, etc), así como as aplicacións de google, que facilitan a aprendizaxe á vez que presentan os contidos de forma atractiva.
Materiais e recursos	Recúrrese ao libro de texto, videos explicativos, tutoriais, e outros recursos e páxinas web (didactalia, educaplay, etc), así como as aplicacións de google, que facilitan a aprendizaxe á vez que presentan os contidos de forma atractiva.

(*)

Incluír na metodoloxía ao alumnado con ADAPTACIÓNS CURRICULARES e o alumnado de REFORZO EDUCATIVO, se é o caso.

Incluír na metodoloxía ao alumnado con TDAH e con DISLEXIA, se é o caso.

Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	Páxina Web do centro Vía email.
Publicidade	Páxina web do centro.

[ÍNDICE](#)

2. ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN EN CADA CURSO E MATERIA**2.1 XEOGRAFÍA E HISTORIA 3º ESO.****Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020.**

Os englobados nos nove primeiros temas do libro de texto xa que o dez non o chegamos a rematar (tema D: O escenario físico das actividades humanas; tema 1: A organización política das sociedades; tema 2: A organización económica das sociedades; tema 3: A agricultura, a gandería, a pesca e a silvicultura; tema 4: A minaría, a enerxía e a construción; tema 5: A industria; tema 6: Os servizos, a comunicación e a innovación; tema 7: Os transportes e o turismo; tema 8: As actividades comerciais e os fluxos de intercambio; tema 9: O nacemento do mundo moderno). Por avaliacións a concreción de contidos para cada estándar de aprendizaxe foi a seguinte:

1º TRIMESTRE

- Clasifica e distingue tipos de mapas e imaxes satélite.
- Localizar e interpretar espazos xeográficos e lugares nun mapa ou imaxe satélite. Vocabulario Análise teórico Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa utilizando datos de coordenadas xeográficas.
- Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Coñece e interpreta os tipos mapas temáticos. Coñece e interpreta os tipos mapas temáticos.
- Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Distingue nun mapa político a distribución territorial de España: comunidades autónomas, capitais, provincias e illas.
- Coñecer a organización administrativa e territorial de España. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Compara a poboación activa de cada sector en diversos países e analiza o grao de desenvolvemento que amosan estes datos.
- Analizar os datos do peso do sector terciario dun país fronte aos do sector primario e secundario, e extraer conclusións. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Diferenza os sectores económicos europeos.
- Recoñecer as actividades económicas que se realizan en Europa nos tres sectores, identificando distintas políticas económicas. Vocabulario Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Diferenza aspectos concretos e a súa interrelación dentro dun sistema económico.
- Coñecer as características de diversos tipos de sistemas económicos Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Define o desenvolvemento sustentable e describe conceptos clave relacionados con el.
- Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Realiza un informe sobre as medidas para tratar de superar as situacións de pobreza.
- Relacionar áreas de conflito bélico no mundo con factores económicos. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Sinala áreas de conflito bélico no mapamundi e relaciónaas con factores económicos.

- Entender a idea de desenvolvemento sustentable e as súas implicacións. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Sitúa no mapa as principais zonas cerealistas, como exemplo de recurso.
- Localizar os recursos agrarios e naturais no mapa mundial. Vocabulario . Análise teórico agrario no mundo, e as máis importantes masas forestais do mundo. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Localiza e identifica nun mapa as principais zonas produtoras de minerais no mundo.
- Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Localiza e identifica nun mapa as principais zonas produtoras e consumidoras de enerxía no mundo.
- Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Identifica e nomea algunhas enerxías alternativas.
- Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Procura información sobre a sobreexplotación dos caladoiros de pesca, usando recursos impresos e dixitais.
- Explica e localiza os tipos de pesca e os seus problemas. Vocabulario Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Localiza nun mapa os países máis industrializados do mundo, a través de lendas e símbolos adecuados.

2º TRIMESTRE

- Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Coñece e interpreta os tipos mapas temáticos. Coñece e interpreta os tipos mapas temáticos.
- Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Distingue nun mapa político a distribución territorial de España: comunidades autónomas, capitais, provincias e illas.
- Explicar a distribución desigual das rexións industrializadas no mundo. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Traza sobre un mapamundi o itinerario que segue un produto agrario e outro gandeiro desde a súa colleita ata o seu consumo en zonas afastadas, e extrae conclusións.
- Analizar o impacto dos medios de transporte no seu contorno. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Define os indicadores que miden os intercambios económicos dun país.
- Entender os fluxos e os bloques comerciais. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Describe as características do comercio internacional na actualidade.
- Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Enumera as características dos bloques comerciais e as razóns polas que se constitúen.
- Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Identifica os tipos de turismo e os seus efectos.
- Analizar o desenvolvemento do turismo e a súa importancia económica. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.).
- Valora a importancia do turismo na economía española e galega.
- Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Comparar as características do consumo interior de países como Brasil e Francia.
- Analizar gráficos de barras por países e textos onde se reflectan os niveis de consumo, o comercio desigual e a débeda externa entre países en desenvolvemento e os desenvolvidos. Vocabulario. Análise teórico. Análise

práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.). Crea mapas conceptuais, usando recursos impresos e dixitais, para explicar o funcionamento do comercio, e sinala os organismos que agrupan as zonas comerciais.

- **Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.).** Describe o funcionamento dos intercambios a nivel internacional, utilizando mapas temáticos e gráficos nos que se reflectan as liñas de intercambio.
- **Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.).** Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son herdanza do pasado.
- **Recoñecer que o pasado non está "morto e enterrado", senón que determina o presente e os posibles futuros e espazos, ou inflúe neles. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.).** Nomea e identifica catro clases de fontes históricas.
- **Identificar, nomear e clasificar fontes históricas, e explicar diferenzas entre interpretacións de fontes diversas. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.).** Comprende que a historia non se pode escribir sen fontes, xa sexan estas restos materiais ou textuais.
- **Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia, diferenciando períodos que facilitan o seu estudo e a súa interpretación. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.).** Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade.
- **Entender que os acontecementos e os procesos ocorren ao longo do tempo e á vez no tempo (diacronía e sincronía). Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.).** Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.
- **Utilizar o vocabulario histórico e artístico con precisión, inseríndoo no contexto adecuado. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.).** Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos.
- **Comprender a diferenza entre os reinos medievais e as monarquías modernas. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.).** Analiza obras, ou fragmentos delas.
- **Coñecer a importancia dalgúns autores e obras destes séculos. Vocabulario. Análise teórico. Análise práctico (textos, gráficos, imaxes, etc.).** Coñece obras e legado de humanistas e científicos da época.
- **Relacionar o alcance da nova ollada dos humanistas e científicos con etapas anteriores e posteriores.**

Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles (ata o 13 marzo)	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
Clasifica e distingue tipos de mapas e imaxes satélite	CAA/ CMCCT/ CCL/ CD
Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa utilizando datos de coordenadas xeográficas	CAA / CMCCT / CD
Coñece e interpreta os tipos mapas temáticos	CAA / CMCCT/ CCL / CD
Distingue nun mapa político a distribución territorial de España: comunidades autónomas, capitais, provincias e illas	CL / CMCCT / CD / CAA / CSC
Compara a poboación activa de cada sector en diversos países e analiza o grao de desenvolvemento que amosan estes datos	CCL / CMCCT / CD / CAA / CSC
Diferenza os sectores económicos europeos	CCL / CMCCT / CAA / CSC
Diferenza aspectos concretos e a súa interrelación dentro dun sistema económico	CCL / CSIEE / CCL / CAA / CSC
Define o desenvolvemento sustentable e describe conceptos clave relacionados con el	CCL / CMCCT / CD / CAA / CSC
Sitúa no mapa as principais zonas cerealistas, como exemplo de recurso agrario no mundo, e as máis importantes masas forestais do mundo	CAA / CD / CMCCT
Localiza e identifica nun mapa as principais zonas produtoras de minerais no mundo	CAA / CSIEE / CD / CMCCT
Localiza e identifica nun mapa as principais zonas produtoras e consumidoras de enerxía no mundo	CD / CAA / CSIEE / CMCCT
Identifica e nomea algunhas enerxías alternativas	CCL / CAA
Procura información sobre a sobreexplotación dos caladoiros de pesca, usando recursos impresos e dixitais	CCL / CMCCT / CD / CAA / CSC / CSIEE
Localiza nun mapa os países máis industrializados do mundo, a través de lendas e símbolos adecuados	CCL / CAA / CSIEE
Traza sobre un mapamundi o itinerario que segue un produto agrario e outro gandeiro desde a súa colleita ata o seu consumo en zonas afastadas, e extrae conclusións	CD / CAA / CSC / CSIEE
Define os indicadores que miden os intercambios económicos dun país	CAA / CD / CCL / CMCCT / CSIEE

Describe as características do comercio internacional na actualidade	CAA / CCL / CSC / CSIEE
Enumera as características dos bloques comerciais e as razóns polas que se constitúen	CAA / CCL / CSC / CSIEE
Identifica os tipos de turismo e os seus efectos	CAA / CCL / CCEC / CSIEE / CD
Valora a importancia do turismo na economía española e galega	CAA / CCL / CCEC / CSIEE / CD
Comparar as características do consumo interior de países como Brasil e Francia	CAA / CCL / CSC / CSIEE / CD
Crea mapas conceptuais, usando recursos impresos e dixitais, para explicar o funcionamento do comercio, e sinala os organismos que agrupan as zonas comerciais	CAA / CCL / CSIEE / CD
Describe o funcionamento dos intercambios a nivel internacional, utilizando mapas temáticos e gráficos nos que se reflectan as liñas de intercambio	CAA / CMCCT / CSIEE / CD / CCL
Realiza un informe sobre as medidas para tratar de superar as situacións de pobreza	CAA / CSC / CSIEE / CCL
Sinala áreas de conflito bélico no mapamundi e relaciónaas con factores económicos	CCL / CAA / CSC / CSIEE
Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son herdanza do pasado	CSC / CAA / CCEC
Nomea e identifica catro clases de fontes históricas	CSC / CAA
Comprende que a historia non se pode escribir sen fontes, xa sexan estas restos materiais ou textuais	CSC / CAA
Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade	CSC / CMCCT
Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos	CSC / CMCCT
Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos	CSC / CMCCT
Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época	CSC / CCL
Identifica trazos do Humanismo na historia europea, a partir de fontes históricas de diversos tipos	CSC / CCEC / CAA / CCL

Coñece obras e legado de humanistas e científicos da época

CSC /CCEC /CMCCT / CCL

Avaliación e cualificación no 3º trimestre (*)	
Avaliación (Actividades de reforzo e/ou ampliación)	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Traballos cooperativos de lectura, resumo, síntese e presentación, baixo parámetros predeterminados. • Realización de recheo de mapas mudos físicos e políticos. • Realización de actividades, cuestións e conceptos despois da lectura de novos temas.
	<p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Corrección dos traballos cooperativos, mapas e actividades feitas nun caderno pequeno que os alumnos envían vía email escaneados nun PDF ou en fotos feitas co seu teléfono móbil • Correo electrónico do profesor sempre dispoñible para aclarar todo tipo de dúbidas e consultas do alumnado e onde os alumnos teñen que enviar os traballos cooperativos, os mapas mudos e as actividades, conceptos e cuestións realizados. • Todo o traballo feito durante o terceiro trimestre poderá puntuar ata un máximo de 1 punto.
Avaliación (Actividades de recuperación da 1ª e/ou 2ª avaliacións)	<p>Procedementos:</p> <p>Para a reducidísima porcentaxe de alumnado que ten suspensa unha ou as dúas avaliacións (1,5% e 7,9% respectivamente) pedimos un traballo sobre uns contidos básicos, convenientemente repasados durante o curso, que deben facer a man en folios en branco así como a realización de mapas físicos e políticos.</p>
	<p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Corrección dos traballos e dos mapas físicos e políticos que os alumnos envían vía email escaneados nun PDF ou en fotos feitas co seu teléfono móbil • Correo electrónico do profesor sempre dispoñible para aclarar todo tipo de dúbidas e consultas do alumnado e onde os alumnos teñen que enviar os traballos e os mapas realizados. • Ao enfocar estas recuperacións de materia pendente como un traballo que o alumno fai na súa casa co libro de texto e atlas diante, alterando o sistema de avaliación programado a principio de curso o que facilita extraordinariamente a superación das avaliacións suspensas, a cualificación destas probas será de apto ou non apto. O alumnado que obteña apto terá unha cualificación de suficiente na avaliación recuperada e o que obteña non apto quedará coa cualificación que xa tiña na avaliación suspensa.
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso: Media da primeira e segunda avaliación máis un máximo de 1 punto polo traballo feito durante a terceira avaliación.</p>
Proba extraordinaria de setembro	<p>Consistirá na realización dunha proba escrita semellante a das probas globais de avaliación sobre os contidos explicados ata o 13 de marzo de 2020. A cualificación de setembro será a obtida nesta proba extraordinaria. No caso de non poder realizarse a proba presencial seguirase o mesmo</p>

	<p>proceso que o articulado para recuperar as avaliacións suspensas durante o terceiro trimestre, e dicir, pediremos un traballo sobre uns contidos básicos, convenientemente repasados durante o curso, que deben facer en folios en branco así como a realización de mapas físicos e políticos</p>
<p>Alumnado de materia pendente de cursos anteriores</p>	<p>Criterios de avaliación: Está establecido na programación ordinaria que para superar a materia pendente hai que facer entrega de dous traballos durante o primeiro e o segundo trimestre respectivamente e, no mes de maio, cando xefatura de estudos programe o calendario de exames pendentes, un exame sobre os contidos establecidos nos traballos. Dadas as circunstancias actuais, o non poder facer un exame presencial, se se entregaron os traballos e están aprobados a materia queda aprobada cun 5. Se non se efectuou esa entrega, ou ben, non se aprobaron os traballos tal e como está establecido en dita programación, farase un novo traballo final dividido en 2 partes e centrado nos criterios mínimos establecidos na programación ordinaria de toda a materia</p>
	<p>Criterios de cualificación: Se os alumnos/as entregaron os traballos (2) establecidos na programación ordinaria e os superaron cunha nota mínima de 5 non terán que acudir a un exame e a materia pendente quedaría aprobada cun 5. - Se os alumnos/as non entregaron os 2 traballos establecidos na programación ordinaria, ou non os aprobaron (nota mínima 5), terán que facer un novo traballo dividido en 2 partes sobre os criterios mínimos de toda a materia establecidos na programación ordinaria. Se con este novo traballo acadan unha nota media de 5 aprobarían a materia coa cualificación de apto (5) e se non entregan de novo o traballo mencionado, ou non acadan unha media de 5 terán que acudir á proba extraordinaria de setembro sobre os criterios mínimos establecidos na programación ordinaria de toda a materia.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación: Realización de 2 traballos cuxo enlace se colgará na páxina web do centro coincidindo coa quinta quenda de tarefas para que o alumnado coa materia pendente os realice dentro do prazo establecido e os envíe ao correo da xefa de departamento que se indica en dita páxina. Se se envían fóra do prazo marcado consideraranse non entregados.</p>

(*)

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado de Bacharelato que perdeu o dereito á avaliación continua.

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado con ACI e Reforzo Educativo (RE).

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado TDAH e con DISLEXIA.

Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación) (*)	
Actividades	<ul style="list-style-type: none"> • De recuperación para o alumnado coa primeira e/ou segunda avaliación suspensas. • De repaso para todo o alumnado. • De ampliación para todo o alumnado.
Metodoloxía(*) (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Practicamente todo o alumnado de 3º ESO (98,5%) ten conectividade (ordenador con internet na casa ou teléfono móbil) agás un alumno, absentista durante todo o curso, con 16 anos cumpridos.</p> <p>Para o 98,5% do alumnado publícanse, quincenalmente, na nosa páxina web as actividades que deben realizar nas súas casas con indicación expresa do email do profesor para preguntar calquera dúbida ou aclarar calquera concepto.</p> <p>Nas actividades de ampliación deseñadas para todo o alumnado, indícase a idea principal de cada tema e o máis importante de cada apartado. O alumnado debe ler moi de vagar os temas e realizar as actividades que reforzan o aprendido coa lectura. A estratexia metodolóxica empregada e, esencialmente, a indagatoria que lle permite ao alumnado profundar nas súas investigacións segundo sexan as súas distintas capacidades e intereses.</p> <p>Cando acaba a quincena e antes da publicación da seguinte quenda de actividades, o profesor envía un email a todo o alumnado indicándolle o prazo máximo de envío das tarefas encomendadas tamén vía email.</p> <p>Ao alumno sen conectividade (1,5%) se lle enviarán as tarefas por correo postal con acuse de recibo.</p>
Materiais e recursos	<ul style="list-style-type: none"> • Páxina web do Centro onde quincenalmente expóñense as tarefas a realizar. • Libro de texto. • Atlas mundial. • Caderno pequeno para facer as actividades. • Indicación vía email das ideas principais e os apartados máis importante de cada tema. • Correo electrónico do profesor sempre dispoñible para aclarar todo tipo de dúbidas e consultas do alumnado e onde os alumnos teñen que enviar os traballos cooperativos, os mapas mudos e as actividades, conceptos e cuestións realizados en documentos PDF ou en fotos do teléfono móbil.

(*)

Incluír na metodoloxía ao alumnado con ADAPTACIÓNS CURRICULARES e o alumnado de REFORZO EDUCATIVO, se é o caso.

Incluír na metodoloxía ao alumnado con TDAH e con DISLEXIA, se é o caso.

Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	Vía email
Publicidade	Páxina web do centro.

[ÍNDICE](#)

2. ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN EN CADA CURSO E MATERIA

2.4 HISTORIA 4º ESO

Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020

Tratáronse todos os contidos establecidos na programación ordinaria agás:

- 2ª Guerra Mundial
- Guerra fría
- Descolonización
- O mundo da guerra fría
- Franquismo
- O mundo de principios do século XXI
- A Transición

Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles (ata o 13 marzo)

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
Explicar as características do Antigo Réxime nos seus sentidos político, social e económico.	Establece, a través da análise de textos, a diferenza entre o Absolutismo e o Parlamentarismo.CSC, CAA, CCL
	Distingue conceptos históricos como Antigo Réxime e Ilustración.CSC, CAA, CCL
Coñecer o alcance da Ilustración como novo movemento cultural e social en Europa e en América.	Describe as características da cultura da Ilustración e as implicacións que ten nalgunhas monarquías.CSC, CCEC, CCL
Coñecer os avances da Revolución Científica desde os séculos XVII e XVIII.	Aprecia os avances científicos e a súa aplicación á vida diaria, e contextualiza o papel dos científicos na súa propia época.CSC,CMCCT, CAA
	Comprende as implicacións do empiricismo e o método científico nunha variedade de áreas. CSC, CMCCT
Comprender o alcance e as limitacións dos procesos revolucionarios dos séculos XVIII e XIX.	Sopesa as razóns dos revolucionarios para actuar como o fixeron.CSC, CAA, CCL
	Recoñece, mediante a análise de fontes de diversas épocas, o valor destas non só como información senón tamén como evidencia para os/as historiadores/as.CSC, CAA, CCL
Identificar os principais feitos das revolucións liberais burguesas en Europa e América nos séculos XVIII e XIX.	Redacta unha narrativa sintética cos principais feitos dalgunha das revolucións burguesas da primeira metade do século XIX, acudindo a explicacións causais, e sinala os proles e os contras.CSC, CAA, CCL
	Redacta unha narrativa sintética cos principais feitos dalgunha das revolucións burguesas do século XVIII, acudindo a explicacións causais, e indica os proles e os contras.CSC, CAA, CCL
	Discute as implicacións da violencia empregando diversos tipos de fontes. CSC,CAA, CCL
Describir os feitos salientables da Revolución Industrial e o seu encadamento causal.	Analiza os proles e os contras da primeira Revolución Industrial en Inglaterra.CSC, CAA, CCL

Analizar as vantaxes e os inconvenientes de ser un país pioneiro nos cambios.	Analiza e compara a industrialización de diferentes países de Europa, América e Asia, nas súas distintas escalas temporais e xeográficas.CSC, CAA, CCL
	Compara o proceso de industrialización en Inglaterra e nos países nórdicos.CSC, CAA, CCL
Entender o concepto de progreso, e os sacrificios e os avances que leva consigo.	Explica a situación laboral feminina e infantil nas cidades industriais.CSC, CSIEE, CCL
Analizar a evolución dos cambios económicos en España e en Galicia, a raíz da industrialización parcial do país.	Especifica algunhas repercusións políticas como consecuencia dos cambios económicos en España.CSC
Coñecer os principais avances científicos e tecnolóxicos do século XIX, e a súa relación coas revolucións industriais	Elabora un eixe cronolóxico, diacrónico e sincrónico, cos principais avances científicos e tecnolóxicos do século XIX.CSC, CAA, CMCCT
Identificar as potencias imperialistas e a repartición de poder económico e político no mundo no derradeiro cuarto do século XIX e no principio do XX.	Explica razoadamente que o concepto imperialismo reflicte unha realidade que influirá na xeopolítica mundial e nas relacións económicas transnacionais.CSC, CAA, CCL
	Elabora discusións sobre eurocentrismo e a globalización.CSC,CAA,CCL
Establecer xerarquías causais (aspecto e escala temporal) da evolución do imperialismo.	Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914.CSC, CAA
Coñecer os principais acontecementos da Gran Guerra, as súas interconexións coa Revolución Rusa e as consecuencias dos tratados de Versalles.	Diferencia os acontecementos dos procesos, nunha explicación histórica, da I Guerra Mundial.CSC, CAA
	Analiza o novo mapa político de Europa.CSC, CAA
	Describe a derrota de Alemaña desde a súa propia perspectiva e desde a dos aliados.CSC, CAA, CCL
Esquematizar a orixe, o desenvolvemento e as consecuencias da Revolución Rusa.	Contrasta algunhas interpretacións do alcance da Revolución Rusa na súa época e na actualidade.CSC, CAA, CCL
Relacionar movementos culturais como o romanticismo, en distintas áreas, e recoñecer a orixinalidade de movementos artísticos como o impresionismo, o expresionismo e outros "ismos" en Europa.	Comenta analiticamente cadros, esculturas e exemplos arquitectónicos da arte do século XIX.CSC, CAA, CCL, CCEC
	Compara movementos artísticos europeos e asiáticos.CSC, CAA, CCL, CCEC
Coñecer e comprender os acontecementos, os feitos e os procesos máis	Analiza interpretacións diversas de fontes históricas e historiográficas de

importantes do período de entreguerras, e a súa conexión co presente, e estudar a xerarquía causal nas explicacións históricas sobre esta época.	distinta procedencia.CSC, CAA, CCL
	Relaciona algunhas cuestións concretas do pasado co presente e as posibilidades do futuro, como o alcance das crises financeiras de 1929 e de 2008.CSC, CAA
	Discute as circunstancias da loita polo sufraxio da muller.CSC, CAA, CCL
Analizar as causas do auge dos fascismos en Europa.	Explica diversos factores que fixeron posible o auge do fascismo en Europa.CSC,CCL
Coñecer as tensións que levaron en España á proclamación da II República e ao estoupido da Guerra Civil	Explica as principais reformas durante a II República española, e reaccións a elas.CSC, CCL
	Explica as causas da Guerra Civil española no contexto europeo e internacional.CSC,CAA,CCL
Coñecer as causas da II Guerra Mundial.	Recoñece a xerarquía causal (diferente importancia dunhas causas ou outras segundo as narrativas).CSC,CAA

Avaliación e cualificación no 3º trimestre (*)	
Avaliación (Actividades de reforzo e/ou ampliación)	<p>Procedementos: - materiais escritos e visuais de diverso carácter e formato e entregados de forma telemática</p> <p><i>No caso de alumnado con TDAH/dislexia</i> Traballos e cuestionarios adaptados as súas necesidades Probas escritas curtas e directas Uso de apoios visuais: esquemas, mapas conceptuais, imaxes</p>
	<p>Instrumentos: - actividades variadas. Actividades do libro de texto, coas súas respectivas correccións e cuestionarios en formularios de google con claves de respostas. Actividades sobre material gráfico e audiovisual. Envíanselle ao profesor ao correo electrónico para a súa posterior corrección e valoración. Os resultados obtidos son probas que permiten analizar e verificar a evolución de cada un dos alumnos/as e, ao mesmo tempo, son indicadores de gran valía para o deseño e planificación posterior de novas tarefas.</p> <p><i>No caso de alumnado con TDAH/dislexia</i> - Tarefas dinámicas non monótonas, como copiar enunciados ou dese tipo que os poida desmotivar. - Establécense preguntas de resposta pouco elaborada, tipo-test ou resposta curta. - Alternarse actividades teóricas e prácticas. Dáselle a posibilidade de segmentar as actividades, dividilas, variar o formato, etc</p>
Avaliación (Actividades de recuperación da 1ª e/ou 2ª avaliacións)	<p>Procedementos: Traballos e ou cuestionarios</p>
	<p>Instrumentos: Para a recuperación dunha soa avaliación enviarase ao correo de cada alumno 1 traballo sobre dita avaliación que será devolto ao correo do profesor dentro da data e prazo indicado. As entregas fóra de prazo terán a consideración de traballo non entregado. Para a recuperación de 2 avaliacións enviarase ao correo de cada alumno 2 traballos, un por cada avaliación, que serán devoltos ao correo do profesor dentro da data e prazo indicado. As entregas fóra de prazo terán a consideración de traballo non entregado</p>
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso: - promedio entre a 1ª e a 2ª avaliación Se o promedio entre a 1ª e a 2ª avaliación é igual ou superior a 4,5 a materia, nas circunstancias excepcionais que nos atopamos, estaría aprobada Se é inferior a 4,5 a materia estaría suspensa e habería que realizar un</p>

	<p>traballo de recuperación</p> <p>Aqueles alumnos/as que realizaron ben arredor do 100% do traballo de repaso e recuperación realizado durante a 3º avaliación, enviado telematicamente, sumaráselle ata 1 punto como máximo ao promedio anterior (aplicarase o redondeo). Se realizaron o 75%, 0,75; 50%, 0,5</p> <p>Se o traballo realizado é inferior ao 50% ou está mal feito non se lle sumará nada, é dicir, neste caso a nota limitaríase ao promedio da 1ª e 2ª avaliación.</p> <p>Recuperación</p> <p>- Se o alumno/a ten unha soa avaliación suspensa (1ª ou 2ª) realizará un traballo telemático sobre os contidos vistos durante a primeira avaliación ou 2º ata o día 13 de marzo, que deberá realizar dentro dun prazo marcado; fóra dese prazo non se considerará dito traballo. A máxima cualificación do traballo será 5 puntos. Con esta nota a avaliación quedaría aprobada e o 5 obtido neste traballo faría media coa nota da avaliación aprobada con anterioridade.</p> <p>- Se o alumno/a ten as dúas avaliacións suspensas preparáranse 2 traballos de recuperación (1 por cada avaliación) relativos á 1ª e 2ª avaliación (ata o día 13 de marzo). Se non superara as actividades de recuperación suspendería a materia na avaliación ordinaria. A máxima cualificación de cada traballo será 5 puntos. Con menos de 5 puntos en cada un dos traballos a materia non se aproba. Cómpre aprobar ambos traballos.</p>
<p>Proba extraordinaria de setembro</p>	<p>Se a materia non se aprobara na avaliación ordinaria o alumno/a acudirá a proba extraordinaria cuxas datas e hora fixa o centro. Se hipoteticamente non se puidera acudir ao centro debido a situación derivada do covid-19 o exame substituiríase por un traballo. A proba extraordinaria basarase nos criterios mínimos da 1ª e 2ª avaliación (ata o 13 de marzo) establecidos na programación ordinaria.</p>
<p>Alumnado de materia pendente de cursos anteriores</p>	<p>Criterios de avaliación:</p> <p>Entrega de dous traballos durante o primeiro e o segundo trimestre.</p> <p>Se non se efectúa esa entrega fará un novo traballo final dividido en 2 partes e centrado nos criterios mínimos establecidos na programación ordinaria de toda a materia</p> <hr/> <p>Criterios de cualificación:</p> <p>Se os alumnos/as entregaron os traballos (2) establecidos na programación</p>

	<p>ordinaria e os superaron cunha nota mínima de 5 non terán que acudir a un exame e a materia pendente quedaría aprobada cun 5.</p> <p>- Se os alumnos/as non entregaron os 2 traballos establecidos na programación ordinaria, ou non os aprobaron, terán que facer un traballo dividido en 2 partes sobre os criterios mínimos de toda a materia establecidos na programación ordinaria. Se con este novo traballo acadan unha nota media de 5 aprobarían a materia coa cualificación de apto (5) e se non entregan de novo os traballos mencionados, ou non acadan unha media de 5 terán que acudir á proba extraordinaria de setembro sobre os criterios mínimos establecidos na programación ordinaria de toda a materia.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación:</p> <p>Realización de 2 traballos cuxo enlace se colgarán coincidindo coa quinta quenda de tarefas na páxina web do centro para que o alumnado coa materia pendente os realice dentro do prazo establecido e os envíe ao correo da xefa de departamento alí indicado. Se se envían fóra do prazo marcado consideraranse non entregados.</p>

(*)

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado de Bacharelato que perdeu o dereito á avaliación continua.

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado con ACI e Reforzo Educativo (RE).

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado TDAH e con DISLEXIA.

Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación) (*)	
Actividades	Exercicios variados, cuestionarios , resúmenes, esquemas
Metodoloxía(*) (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Durante o 3º trimestre repásase a materia dada non dous trimestres anteriores e avánzanse contidos imprescindibles de forma pausada e lenta, con diversas dinámicas telemáticas que tratan de garantir o proceso de aprendizaxe e “suplir” a explicación directa e a cercanía que o profesor proporciona na inmediatez da aula. Recúrrese ao libro de texto, videos explicativos, tutoriais, e outros recursos e páxinas web (didactalia, educaplay, etc), así como as aplicacións de google, que facilitan a aprendizaxe á vez que presentan os contidos de forma atractiva.
Materiais e recursos	Recúrrese ao libro de texto, videos explicativos, tutoriais, e outros recursos e páxinas web (didactalia, educaplay, etc), así como as aplicacións de google, que facilitan a aprendizaxe á vez que presentan os contidos de forma atractiva.

(*)

Incluír na metodoloxía ao alumnado con ADAPTACIÓNS CURRICULARES e o alumnado de REFORZO EDUCATIVO, se é o caso.

Incluír na metodoloxía ao alumnado con TDAH e con DISLEXIA, se é o caso.

Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	Páxina web do centro Vía email.
Publicidade	Páxina web do centro.

[ÍNDICE](#)

2. ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN EN CADA CURSO E MATERIA

2.5. HISTORIA DO MUNDO CONTEMPORÁNEO 1º BACHARELATO

Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020

**En primero bachillerato temario 1 y 2 evaluación completos, temas 1 a 11.
Telematicamente, pero solo con algún trabajo por lo de los dos puntos, el resto**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
Análise de textos, elaboración dun discurso textual, elaboración de mapas sinópticos e mapas conceptuais.	Extrae os trazos do Antigo Réxime dun texto proposto que os conteña. Obtén e selecciona información escrita e gráfica relevante, utilizando fontes primarias ou secundarias, relativa ao Antigo Réxime. Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais e culturais.
Análise de textos. Elaborar un discurso textual.	Describe as características do parlamentarismo inglés a partir de fontes históricas. Enumera e describe as ideas da Ilustración e as ideas do Liberalismo de comezos do século XIX.
Elaboración de cadros sinópticos. Facer cadros comparativos. Análise de textos. Análise de gráficos. Elaboración de discursos textuais.	Identifica as causas da Primeira Revolución Industrial. Explica razoadamente a evolución cara a II Revolución Industrial. Analiza comparativa e esquematicamente as dúas Revolucións Industriais. Analiza aspectos que expliquen o desenvolvemento económico do sector industrial dos primeiros países industrializados, a partir de fontes historiográficas.
Elaborar cadros sinópticos. Análise de textos. Análise de mapas históricos.	Sinala os cambios sociais máis relevantes do século XIX asociándoos ao proceso da Revolución Industrial. Relaciona cambio económico e transformacións sociais. Comenta mapas que expliquen a evolución da extensión das redes de transporte: ferrocarril, estradas e canais. Explica a importancia dos modernos medios de transporte. Explica as causas e consecuencias das crises económicas e as súas posibles solucións a partir de fontes históricas.
Elaborar liñas cronolóxicas.	Realiza eixes cronolóxicos que inclúan diacronía e sincronía dos acontecementos da primeira metade do século XIX.
Elaboración dun discurso textual. Elaboración dun cadro sinóptico. Análise de mapas históricos.	Explica as causas da Revolución Francesa de 1789. Explica esquematicamente o desenvolvemento da Revolución Francesa. Identifica nun mapa histórico a extensión do Imperio Napoleónico.
Análise de textos. Elaboración de cadros comparativos.	Analiza as ideas defendidas e as conclusións do Congreso de Viena relacionándoas coas súas consecuencias. Compara as causas e o desenvolvemento das revolucións de 1820, 1830 e 1848.
Elaboración dun discurso textual. Análise de mapas históricos.	Describe e explica a Unificación de Italia e a unificación de Alemaña a partir de fontes gráficas.
Análise de textos.	Compara as correntes de pensamento social da época da Revolución Industrial: socialismo utópico, socialismo científico e anarquismo. Distingue e explica as

	características dos tipos de asociacionismo obreiro.
Elaboración de discursos textuais.	Identifica e explica razoadamente as causas e as consecuencias da expansión colonial da Segunda Metade do século XIX. Localiza nun mapamundi as colonias das distintas potencias imperialistas.
Análise de mapas históricos. Análise de textos. Análise de imaxes. Análise de gráficos.	Describe as alianzas dos países máis destacados durante a Paz Armada. O sistema de alianzas durante a Paz Armada. Identifica a partir de fontes históricas ou historiográficas as causas da I Guerra Mundial. Analiza e explica as distintas etapas da Gran Guerra a partir de mapas históricos. Extrae conclusións de gráficos e imaxes sobre as consecuencias da I Guerra Mundial. Explica os acordos dos Tratados de Paz da I Guerra Mundial e analiza as súas consecuencias a curto prazo.
Elaboración de discursos textuais. Elaboración dunha táboa comparativa.	Identifica e explica algunhas das causas da Revolución Rusa de 1917. Compara a Revolución Rusa de Febreiro de 1917 coa de Outubro de 1917.
Análise de imaxes. Análise de gráficos.	Interpreta imaxes da Gran Depresión. Comenta gráficos que explican a crise económica de 1929.
Elaborar táboas comparativas.	Compara o fascismo italiano e o nazismo alemán.
Análise de textos. Elaboración dun cadro sinóptico. Análise de mapas históricos. Elaboración dun discurso textual. Análise de imaxes.	Analiza a partir de diferentes fontes contrapostas as relacións internacionais anteriores ao estoupido da II Guerra Mundial. Identifica e explica as causas desencadeantes da II Guerra Mundial a partir de fontes históricas. Explica as etapas da II Guerra Mundial tanto na fronte europea coma na guerra do Pacífico. Analiza o desenvolvemento da II Guerra Mundial a partir de mapas históricos. Describe as consecuencias da II Guerra Mundial. Análise de mapas históricos. Analiza imaxes que expliquen o Holocausto levado a cabo pola Alemaña Nazi. Recoñece a significación do Holocausto na historia mundial.
Análise de mapas históricos.	Localiza nun mapa os países que formaban os bloques comunista e capitalista. Identifica e explica os conflitos da Guerra Fría a partir dun mapa histórico.
Análise de gráficos. Elaboración de táboas comparativas. Elaboración de cadros sinópticos.	Explica algunhas características da economía capitalista e da economía comunista. Establece razoada e comparativamente as diferenzas entre o mundo capitalista e o mundo comunista. Identifica formas políticas do mundo occidental e do mundo comunista.
Análise de mapas históricos. Elaboración de cadros sinópticos.	Localiza nun mapa as zonas afectadas pola descolonización e os seus conflitos.

Elaboración de táboas comparativas. Análise de textos. Elaboración dun discurso textual.	Establece de forma razoada as distintas causas, feitos e factores que desencadean e explican o proceso descolonizador. Identifica e compara as características da descolonización de Asia e de África. Explica as actuacións da ONU no proceso descolonizador a partir de fontes históricas. Analiza as características dos países do Terceiro Mundo a partir de gráficas. Explica a evolución das relacións entre os países desenvolvidos e os países en vías de desenvolvemento, comparando a axuda internacional coa intervención neocolonialista.
Análise de mapas históricos. Elaboración dunha liña de tempo. Elaboración dun discurso textual.	Localiza nun mapa as repúblicas exsoviéticas e os diferentes países formados trala caída do muro de Berlín. Elabora un eixe cronolóxico que ordena os acontecementos que explican a desintegración da URSS, formación da CEI e o xurdimento das repúblicas exsoviéticas. Describe os trazos políticos e socioeconómicos da URSS dende a época de Breznev ata a de Gorbachov.
Elaboración de discursos textuais.	Describe e analiza as causas, desenvolvemento e consecuencias da guerra dos Balcáns especialmente en Iugoslavia
Elaboración dun mapa conceptual.	Enumera as liñas de pensamento económico do mundo capitalista na segunda metade do século XX.
Elaboración dun cadro sinóptico.	Identifica razoadamente as características e símbolos do Estado do Benestar.
Elaboración de liñas temporais. Elaboración dun discurso textual.	Elabora eixes cronolóxicos sobre o proceso de construción da Unión Europea. Relaciona razoadamente as Institucións da Unión Europea cos obxectivos que esta persegue.
Elaboración de discursos temporais. Análise de textos.	Elabora un breve informe sobre as relacións entre inmigración e globalización a partir de fontes históricas.
Investigación e exposición na aula.	Realiza unha busca guiada en Internet sobre a ameaza terrorista, organizacións que a sustentan, actos máis relevantes (Nova York 11-S, Madrid 11-M, Londres 7-J, etc.), os seus símbolos e repercusións na sociedade (a cidadanía ameazada, as asociacións de vítimas, a mediación en conflitos, etc.) e analiza e comunica a información máis relevante.
Elaboración de discursos textuais. Elaboración de cadros sinópticos. Elaboración de táboas comparativas.	Describe os principais movementos políticos, económicos, sociais e culturais dos Estados Unidos, da Hispanoamérica, de África e dos países asiáticos con especial incidencia na India e China na actualidade.
Elaboración de textos escritos.	Utiliza con fluidez e precisión o vocabulario histórico e artístico necesario.

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación (de reforzo e/ou ampliación)	Procedementos: Materiais escritos de diverso carácter e formato e entregados de forma telemática
	Instrumentos: Comentarios de texto. Cuestionarios remitidos ao profesor. Tarefas diversas.
Avaliación actividades de recuperación 1ª/2ª avaliación	Non hai alumnos/as suspensos/as
Cualificación final	Segundo as disposicións legais, a nota será a media matemática da cualificación obtida nas dúas primeiras avaliacións, á que se sumará ata un máximo de 2 puntos polo traballo feito en casa e remitido ao profesor na terceira avaliación.
Proba extraordinaria de setembro	Os alumnos que non acaden unha cualificación positiva en xuño deberán presentarse en setembro a un exame de toda a materia. O exame constará de 14 cuestións curtas que se valorarán con medio punto (total 7 puntos) e dun comentario de texto que se valorará con 3 puntos.
Alumnado de materia pendente	Non hai neste curso.
	Criterios de cualificación:
	Procedementos e instrumentos de avaliación:

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	Presentacións en power point sobre os temas que non se impartiron de modo presencial, comentarios de texto e exercicios variados.
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Durante o 3º trimestre avánzanse contidos con diversas dinámicas telemáticas que tratan de garantir o proceso de aprendizaxe e “suplir” a explicación directa que o profesor proporciona na inmediatez da aula. Recórrese ao libro de texto, vídeos explicativos, presentacións, e outros recursos, así como as aplicacións de Google, que facilitan a aprendizaxe á vez que presentan os contidos de forma atractiva. O centro informou que todos os alumnos teñen conectividade.
Materiais e recursos	Recórrese ao libro de texto, vídeos explicativos, presentacións, e outros recursos, así como as aplicacións de Google, que facilitan a aprendizaxe á vez que presentan os contidos de forma atractiva.

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	Os materiais foron colgados no blog do profesor, no que tamén dispuña dunha dirección de correo electrónico para o contacto directo cos alumnos.
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.

[ÍNDICE](#)

[ÍNDICE](#)

2.6. HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020

Se dio hasta la guerra civil, y el corte fue iniciando el franquismo, así que desde la composición 19 a la 25 se dieron por medios telemáticos

5. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
Explicar as características dos principais feitos e procesos históricos da Península Ibérica desde a prehistoria ata a desaparición da monarquía visigoda, e identificar as súas causas e consecuencias.	Explica as diferenzas entre a economía e a organización social do Paleolítico e do Neolítico, e as causas do cambio. Identifica as diferenzas entre unha imaxe de pintura cantábrica e outra de pintura levantina. Resume as características principais do reino de Tartesos e cita as fontes históricas para o seu coñecemento. Explica o diferente nivel de desenvolvemento das áreas celta e ibérica en vésperas da conquista romana en relación coa influencia recibida dos indoeuropeos, o reino de Tartesos e os colonizadores fenicios e gregos. Define o concepto de romanización e describe os medios empregados para levala a cabo. Resume as características da monarquía visigoda e explica por que alcanzou tanto poder a igrexa e a nobreza.
Explicar a evolución dos territorios musulmáns na Península, describindo as súas etapas políticas e os cambios económicos, sociais e culturais que introduciron.	Explica as causas da invasión musulmá e da súa rápida ocupación da Península. Describe a evolución política de Al-Andalus. Resume os cambios económicos, sociais e culturais introducidos polos musulmáns en Al-Andalus.
Explicar a evolución e configuración política dos reinos cristiáns, en relación co proceso de reconquista e o concepto patrimonial da monarquía.	Describe as grandes etapas e as causas xerais que conducen ao mapa político da Península Ibérica ao remate da Idade Media. Explica a orixe das Cortes nos reinos cristiáns e as súas principais funcións. Compara a organización política da coroa de Castela, a de Aragón e o reino de Navarra ao remate da Idade Media. Comenta o ámbito territorial e as características de cada sistema de repoboación, así como as súas causas e as súas consecuencias.
Diferenciar as tres grandes fases da evolución económica dos reinos cristiáns durante toda a Idade Media (estancamento, expansión e crise), e sinalar os seus factores e as súas características.	Describe as grandes fases da evolución económica dos territorios cristiáns durante a Idade Media.
Analizar a estrutura social dos reinos cristiáns e describir o réxime señorial e as características da sociedade estamental.	Explica a orixe e as características do réxime señorial e a sociedade estamental no ámbito cristián.
Analizar o reinado dos Reis Católicos como unha etapa de transición entre a Idade Media e a Idade Moderna, e identificar as reminiscencias medievais e os feitos salientables que abren o camiño á modernidade.	Define o concepto de unión dinástica aplicado a Castela e Aragón en tempos dos Reis Católicos e describe as características do novo Estado. Explica as causas e as consecuencias dos feitos máis relevantes de 1492. Analiza as relacións dos Reis Católicos con Portugal e os obxectivos que perseguían.
Explicar a evolución e a expansión da monarquía hispánica durante o século XVI, diferenciando os reinados de Carlos I e Filipe II.	Compara os imperios territoriais de Carlos I e de Filipe II, e explica os problemas que provocaron. Explica a expansión colonial en América e no

	Pacífico durante o século XVI.
Explicar as causas e as consecuencias da decadencia da monarquía hispánica no século XVII, relacionando os problemas internos, a política exterior e a crise económica e demográfica.	Describe a práctica do valemto e os seus efectos na crise da monarquía. Explica os principais proxectos de reforma do Conde Duque de Olivares. Compara e comenta as rebelións de Cataluña e Portugal de 1640. Explica os principais factores da crise demográfica e económica do século XVII, e as súas consecuencias.
Analizar a Guerra de Sucesión española como contenda civil e europea, e explicar as súas consecuencias para a política exterior española e a nova orde internacional.	Explica as causas da Guerra de Sucesión Española e a composición dos bandos en conflito. Detalla as características da nova orde europea xurdida da Paz de Utrecht e o papel de España nela.
Describir as características do novo modelo de Estado, especificando o alcance das reformas promovidas polos primeiros monarcas da dinastía borbónica.	Define os decretos de nova planta e explica a súa importancia na configuración do novo Estado borbónico. Explica as medidas que adoptaron ou proxectaron os primeiros Borbóns para sanear a Facenda Real. Describe as relacións Igrexa-Estado e as causas da expulsión dos xesuítas.
Comentar a situación inicial dos sectores económicos, detallando os cambios introducidos e os obxectivos da nova política económica.	Compara a evolución demográfica do século XVIII coa da centuria anterior. Desenvolve os principais problemas da agricultura e as medidas impulsadas por Carlos III neste sector. Explica a política industrial da monarquía e as medidas adoptadas respecto ao comercio con América.
Expór os conceptos fundamentais do pensamento ilustrado, identificando as súas vías de difusión.	Comenta as ideas fundamentais da Ilustración e define o concepto de despotismo ilustrado. Razona a importancia das Sociedades Económicas de Amigos do País e da prensa periódica na difusión dos valores da Ilustración.
Analizar as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata a Guerra da Independencia, e especificar en cada fase os principais acontecementos e as súas repercusións para España.	Resume os cambios que experimentan as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata o comezo da Guerra de Independencia. Describe a Guerra da Independencia: as súas causas, a composición dos bandos en conflito e o desenvolvemento dos acontecementos.
Comentar o labor lexislador das Cortes de Cádiz, en relación co ideario do liberalismo.	Comenta as características esenciais da Constitución de 1812.
Describir as fases do reinado de Fernando VII, e explicar os principais feitos de cada unha.	Detalla as fases do conflito entre liberais e absolutistas durante o reinado de Fernando VII. Representa nun esquema as diferenzas, en canto a sistema político e estrutura social, entre o Antigo Réxime e o réxime liberal burgués.
Describir o fenómeno do carlismo como resistencia absolutista fronte á revolución liberal, analizando os seus compoñentes ideolóxicos, as súas bases sociais, a súa evolución no tempo e as súas consecuencias.	Identifica o ámbito xeográfico do carlismo e explica o seu ideario e os seus apoios sociais. Especifica as causas e consecuencias das dúas primeiras guerras carlistas.

Analizar a transición definitiva do Antigo Réxime ao réxime liberal burgués durante o reinado de Isabel II, explicar o protagonismo dos militares e especificando os cambios políticos, económicos e sociais.	Describe as características dos partidos políticos que xurdiron durante o reinado de Isabel II. Resume as etapas da evolución política do reinado de Isabel II desde a súa minoría de idade, e explica o papel dos militares. Explica as medidas de liberalización do mercado da terra levadas a cabo durante o reinado de Isabel II. Compara as desamortizacións de Mendizábal e Madoz, e especifica os obxectivos dunha e outra.
Explicar o proceso constitucional durante o reinado de Isabel II, en relación coas correntes ideolóxicas dentro do liberalismo e a súa loita polo poder.	Compara o Estatuto Real de 1834 e as Constitucións de 1837 e 1845.
Explicar o Sexenio Democrático como período de procura de alternativas democráticas á monarquía isabelina, especificando os grandes conflitos internos e externos que desestabilizaron o país.	Explica as etapas políticas do Sexenio Democrático. Describe as características esenciais da Constitución democrática de 1869. Identifica os grandes conflitos do sexenio e explica as súas consecuencias políticas.
Describir as condicións de vida das clases traballadoras e os inicios do movemento obreiro en España, en relación co desenvolvemento do movemento obreiro internacional.	Relaciona a evolución do movemento obreiro español durante o Sexenio Democrático coa do movemento obreiro internacional.
Explicar o sistema político da Restauración, distinguindo a súa teoría e o seu funcionamento real.	Explica os elementos fundamentais do sistema político ideado por Cánovas. Especifica as características esenciais da Constitución de 1876. Describe o funcionamento real do sistema político da Restauración.
Analizar os movementos políticos e sociais excluídos do sistema, especificando a súa evolución durante o período estudado.	Resume a orixe e a evolución do catalanismo, o nacionalismo vasco e o rexionalismo galego. Analiza as correntes ideolóxicas do movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX.
Describir os principais logros do reinado de Afonso XII e a rexencia de María Cristina, inferindo as súas repercusións na consolidación do novo sistema político.	Compara o papel político dos militares no reinado de Afonso XII co das etapas precedentes do século XIX.
Explicar o desastre colonial e a crise do 98, identificando as súas causas e as súas consecuencias.	Explica a política española respecto ao problema de Cuba. Sinala os principais feitos do desastre colonial de 1898 e as consecuencias territoriais do Tratado de París. Especifica as consecuencias para España da crise do 98 nos ámbitos económico, político e ideolóxico.
Analizar os sectores económicos e especificar a situación herdada, as transformacións de signo liberal e as consecuencias que se derivan delas.	Explica os efectos económicos das desamortizacións de Mendizábal e Madoz. Especifica as causas dos baixos rendementos da agricultura española do século XIX. Describe a evolución da industria téxtil catalá, a siderurxia e a minaría ao

	<p>longo do século XIX. Relaciona as dificultades do transporte e o comercio interior cos condicionamentos xeográficos. Explica os obxectivos da rede ferroviaria e as consecuencias da lei xeral de ferrocarrís de 1855. Compara os apoios, os argumentos e as actuacións de proteccionistas e librecambistas ao longo do século XIX. Explica a reforma Mon-Santillán da Facenda pública e os seus efectos. Especifica como os investimentos en España de Francia e de Inglaterra afectaron o modelo de desenvolvemento económico español durante o século XIX.</p>
<p>Relacionar o rexeneracionismo xurdido da crise do 98 co revisionismo político dos primeiros gobernos, e especificar as súas actuacións máis importantes.</p>	<p>Define en que consistiu o revisionismo político inicial do reinado de Afonso XIII, e as principais medidas adoptadas. Elabora un esquema cos factores internos e externos da quebra do sistema político da Restauración.</p>
<p>Analizar as causas da quebra do sistema político da Restauración e identificar os factores internos e os externos</p>	<p>Especifica a evolución das forzas políticas de oposición ao sistema: republicanos e nacionalistas. Explica as repercusións da I Guerra Mundial e da Revolución Rusa en España. Analiza as causas, os principais feitos e as consecuencias da intervención de España en Marrocos entre 1904 e 1927. Analiza a crise xeral de 1917: as súas causas, manifestacións e consecuencias.</p>
<p>Explicar a ditadura de Primo de Rivera como solución autoritaria á crise do sistema, e describir as súas características, etapas e actuacións.</p>	<p>Especifica as causas do golpe de estado de Primo de Rivera e os apoios con que contou inicialmente. Describe a evolución da ditadura de Primo de Rivera, desde o directorio militar ao directorio civil e o seu remate. Explica as causas da caída da monarquía.</p>
<p>Explicar a II República como solución democrática ao afundimento do sistema político da Restauración, enmarcándoa no contexto internacional de crise económica e conflictividade social.</p>	<p>Explica as causas que levaron á proclamación da II República e relaciona as súas dificultades coa crise económica mundial dos anos 30. Diferencia as forzas de apoio e oposición á República nos seus comezos, e describe as súas razóns e as principais actuacións.</p>
<p>Diferenciar as etapas da República ata o comezo da Guerra Civil, especificando os feitos e as actuacións principais en cada unha.</p>	<p>Resume as reformas impulsadas durante o bienio reformista da República. Especifica as características esenciais da Constitución de 1931. Analiza o proxecto de reforma agraria: as súas razóns, o seu desenvolvemento e os seus efectos. Compara as actuacións do bienio radical-cedista coas do bienio anterior. Describe as causas, o desenvolvemento e as consecuencias da Revolución de Asturias de 1934. Explica as causas da formación da Fronte Popular e as actuacións tras o seu triunfo electoral, ata o comezo da guerra.</p>
<p>Analizar a Guerra Civil, identificando as súas causas e as consecuencias,</p>	<p>Especifica os antecedentes da Guerra Civil. Relaciona a Guerra Civil española</p>

<p>a intervención internacional e o curso dos acontecementos nas dúas zonas.</p>	<p>co contexto internacional. Compara a evolución política e a situación económica dos dous bandos durante a guerra. Especifica os custos humanos e as consecuencias económicas e sociais da guerra. Sintetiza nun esquema as grandes fases da guerra, desde o punto de vista militar.</p>
<p>Analizar as características do franquismo e a súa evolución no tempo e especificar as transformacións políticas, económicas e sociais que se produciron, en relación coa cambiante situación internacional.</p>	<p>Elabora un esquema cos grupos ideolóxicos e os apoios sociais do franquismo na súa etapa inicial. Diferencia etapas na evolución de España durante o franquismo, e resume os trazos esenciais de cada unha. Explica a organización política do Estado franquista. Explica as relacións exteriores, a evolución política e a situación económica de España desde o remate da Guerra Civil ata 1959 e de 1959 ata 1973. Especifica as causas da crise final do franquismo desde 1973. Explica a política económica do franquismo nas súas etapas e a evolución económica do país. Especifica os grupos de oposición política ao réxime franquista e comenta a súa evolución no tempo..</p>
<p>Describir as dificultades da transición á democracia desde o franquismo nun contexto de crise económica, e explicar as medidas que permitiron a celebración das primeiras eleccións democráticas.</p>	<p>Explica as alternativas políticas que se propuñan tras a morte de Franco, e quen defendía cada unha. Describe o papel desempeñado polo Rei durante a transición. Describe as actuacións impulsadas polo presidente de Goberno Adolfo Suárez para a reforma política do réxime franquista: lei para a reforma política de 1976, lei de amnistía de 1977, etc. Explica as causas e os obxectivos dos Pactos da Moncloa.</p>
<p>Caracterizar o novo modelo de Estado democrático establecido na Constitución de 1978, especificando as actuacións previas encamiñadas a alcanzar o máis amplo acordo social e político.</p>	<p>Explica o proceso de elaboración e aprobación da Constitución de 1978 e as súas características esenciais. Describe como se estableceron as preautonomías de Cataluña e o País Vasco.</p>
<p>Analizar a evolución económica, social e política de España desde o primeiro Goberno constitucional de 1979 ata a aguda crise económica iniciada en 2008, sinalando as ameazas máis salientables ás que se enfronta e os efectos da plena integración en Europa.</p>	<p>Elabora un esquema coas etapas políticas desde 1979 ata a actualidade, segundo o partido no poder, e sinala os principais acontecementos de cada unha delas. Comenta os feitos máis salientables do proceso de integración en Europa e as consecuencias para España desta integración. Analiza a evolución económica e social de España desde a segunda crise do petróleo en 1979 ata o comezo da crise financeira mundial de 2008. Analiza o impacto da ameaza terrorista sobre a normalización democrática de España, describe a xénese e evolución das organizacións terroristas que actuaron desde a transición democrática ata os nosos días (ETA, GRAPO, etc.) e reflexiona sobre outros temas relacionados: a cidadanía ameazada, os movementos asociativos de</p>

vítimas, a mediación en conflitos, etc.

Pode facerse tamén seguindo o modelo que se teña na programación didáctica respectiva

6. Avaliación e cualificación no terceiro trimestre	
Avaliación (Actividades de reforzo e/ou ampliación)	<p>Procedementos: Materiais escritos entregados de forma telemática</p>
	<p>Instrumentos: Cuestionario remitido polo profesor seguindo o modelo enviado pola CIUG para o presente curso académico. O alumno disporá de 90 minutos para contestar o mesmo.</p>
Avaliación actividades de recuperación 1ª/2ª Avaliación	<p>Aqueles alumnos que non acaden unha media de aprobado, realizarán unha proba telemática, igual que a proposta pola CIUG para a ABAU 2020 como recuperación valorada cunha cualificación máxima de 5. Para presentarse á mesma será necesario ter realizado o cuestionario da terceira avaliación.</p>
Cualificación final	<p>Segundo as disposicións legais, a nota será a media matemática da cualificación obtida nas dúas primeiras avaliacións, á que se sumará ata un máximo de 2 puntos polo cuestionario feito en casa e remitido ao profesor na terceira avaliación. Aqueles alumnos que non acaden unha media de aprobado, realizarán unha proba telemática, igual que a proposta pola CIUG para a ABAU 2020 como recuperación valorada cunha cualificación máxima de 5. Para presentarse á mesma será necesario ter realizado o cuestionario da terceira avaliación.</p>
Proba extraordinaria de setembro	<p>Os alumnos que non acaden unha cualificación positiva en xuño deberán presentarse en setembro a un exame de toda a materia. O exame seguirá o modelo de exame proposto pola CIUG para o presente curso académico.</p>
Alumnado de materia pendente	<p>Criterios de avaliación: Exame de recuperación en xaneiro</p>
	<p>Criterios de cualificación: Se os alumnos/as acadan no exame de recuperación unha nota mínima de 5 a materia pendente quedaría aprobada cun 5 ou coa nota que acadaran no exame (aplícase o redondeo). Se non acadan o 5 acudirán á proba extraordinaria de setembro.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación: Realización un exame de recuperación en xaneiro</p>

7. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	Presentacións en power point sobre os temas que non se impartiron de modo presencial, acompañados das explicacións por escrito do profesor.
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Impartíuse presencialmente ata o bloque 11 (Franquismo). Durante o 3º trimestre avánzanse contidos por medios telemáticos que tratan de garantir o proceso de aprendizaxe e “suplir” a explicación directa que o profesor proporciona na aula. Complétanse os contidos previstos para o curso. O centro informou que todos os alumnos teñen conectividade.
Materiais e recursos	Ao blog do profesor súbense as presentación que faltaban para o remate do curso, xunto cunha explicación das mesmas que facilite ao alumno a súa comprensión e estudo.

8. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	Os materiais foron colgados no blog do profesor, no que tamén dispuña dunha dirección de correo electrónico para o contacto directo cos alumnos.
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.

ÍNDICE

2. ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN EN CADA CURSO E MATERIA**2.7 XEOGRAFÍA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO****Contidos tratados ata o 13 de marzo de 2020**

Tratáronse todos os contidos establecidos na programación ordinaria

Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles (ata o 13 marzo)	
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
Recoñecer a peculiaridade do coñecemento xeográfico utilizando as súas ferramentas de análise e os seus procedementos.	Describe a finalidade do estudo da xeografía, e as principais ferramentas de análise e os seus procedementos. CMCCT,CAA,CCL,CD
Identificar o espazo xeográfico como tal nas súas diversas ocupacións, entendéndoo como centro de relacións humanas e sociais.	Identifica as paisaxes xeográficas.CMCCT,CAA,CCL
	Enumera e describe as características das paisaxes xeográficas. CMCCT,CAA
Distinguir e analizar os tipos de planos e mapas con diferentes escalas, identificándoos como ferramentas de representación do espazo xeográfico	Utiliza adecuadamente as ferramentas características da ciencia xeográfica.CMCCT,CAA,CD
Analizar e comentar o mapa topográfico nacional E: 1/50.000.	Extrae información do mapa topográfico mediante os procedementos de traballo do xeógrafo.CMCCT,CAA,CD
	Extrae a información de mapas e planos de diferentes escalas.CMCCT,CD
Deseñar e comparar mapas sobre espazos xeográficos próximos utilizando os procedementos característicos.	Identifica nunha paisaxe as diferenzas entre paisaxe natural e cultural. CMCCT,CAA,CCL,CD
Procurar, seleccionar e elaborar información de contido xeográfico obtida de fontes diversas, e presentala de xeito adecuado.	Analiza e extrae conclusións da observación dun plano e dun mapa, comentando as características do espazo xeográfico. CMCCT,CAA,CCL,CD
Distinguir as singularidades do espazo xeográfico español establecendo os aspectos que lle confiren unidade e os elementos que ocasionan diversidade.	Debuxa e sinala sobre un mapa físico de España as unidades do relevo español, comentando as súas características.CMCCT,CAA,CCL,CD
Describir os trazos do relevo español, situando e analizando as súas unidades de relevo.	Identifica e representa nun mapa os elementos do relevo que son similares e diferentes do territorio peninsular e insular.CMCCT,CAA,CCL,CD
Definir o territorio español subliñando as diferenzas das unidades morfoestruturais.	Enumera e describe os principais trazos do relevo de España.CMCCT,CAA,CCL

Diferenciar a litoloxía de España, incidindo nas súas características e na modelaxe.	Clasifica as unidades do relevo español segundo as súas características xeomorfolóxicas.CMCCT,CAA,CCL
Utilizar correctamente o vocabulario específico da xeomorfoloxía.	Describe sumariamente nun mapa a evolución xeolóxica e a conformación do territorio español.CMCCT,CAA,CCL,CD
Procurar e seleccionar información do relevo obtido de fontes diversas (bibliográficas, cartográficas, internet ou traballos de campo), e presentala de xeito adecuado sinalando os condicionamentos que o relevo pode impor.	Realiza un corte topográfico e explica o relevo que reflicte.CMCCT,CAA,CCL,CD
Identificar as características edáficas dos solos.	Enumera e describe os elementos constitutivos dos tipos de solo de España.CMCCT,CAA,CCL
	Localiza nun mapa de España os tipos de solos peninsulares e insulares.CMCCT,CAA,CCL,CD
Sinalar nun mapa de España os dominios climáticos.	Localiza os climas nun mapa de España.CMCCT,CA,CD
Distinguir os climas en España e comentar as súas características, sinalando os factores e os elementos que os compoñen, para diferencialos.	Describe e compara os climas en España, enumerando os factores e os elementos característicos.CMCCT,CAA,CCL,CD
Distinguir os climas en España e a súa representación en climogramas.	Representa e comenta climogramas específicos de cada clima.CMCCT,CAA,CCL,CD
Comentar a información climatolóxica que se deduce utilizando mapas de temperaturas ou precipitacións de España.	Comenta as características dos climas españois a partir dos seus climogramas representativos.CMCCT,CAA,CCL,CD
Analizar os tipos de tempo atmosférico en España utilizando os mapas de superficie e de altura.	Enumera os trazos dos tipos de tempo atmosférico reflectidos nas estacións climatolóxicas.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Identifica e interpreta nun mapa do tempo os elementos que explican os tipos de tempo atmosférico.CMCCT,CAA,CCL,CD
Interpretar un mapa do tempo aplicando as características dos tipos de tempo peninsulares ou insulares.	Comenta un mapa do tempo de España distinguindo os elementos que explican o tipo de tempo característico da estación do ano correspondente.CMCCT,CAA,CCL,CD

<p>Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo á diversidade climática de España utilizando as fontes dispoñibles, tanto de internet como de medios de comunicación social, ou bibliografía.</p>	<p>Analiza como afecta a España o cambio climático.CMCCT,CAA,CCL,CD Extrae conclusións ambientais, utilizando gráficas e estatísticas que reflicten as chuvias torrenciais. CMCCT,CAA,CCL,CD</p>
<p>Identificar as rexións vexetais.</p>	<p>Identifica nun mapa os dominios vexetais, e describe e comenta as súas características.CMCCT,CAA,CCL,CD</p>
<p>Diferenciar razoadamente as formacións vexetais españolas.</p>	<p>Ante unha paisaxe natural, identifica as formacións vexetais que aparecen.CMCCT,CACD Analiza razoadamente unha cliserie.,CMCCT,CAA,CCL,CD</p>
<p>Explicar a diversidade hídrica da Península Ibérica e nas illas, enumerando e localizando os tipos de elementos hídricos que se poden percibir coa observación da paisaxe.</p>	<p>Explica a diversidade hídrica en España.CMCCT,CAA,CCL,CD</p>
<p>Describir as cuncas fluviais españolas situándoas nun mapa e enumerando as súas características.</p>	<p>Localiza nun mapa de España as principais cuncas fluviais.CMCCT,CAA,CCL,CD</p>
<p>Identificar os réximes fluviais máis característicos.</p>	<p>Relaciona os réximes hídricos dos cursos fluviais coas posibilidades de aproveitamento hídrico en España.CMCCT,CAA</p>
<p>Enumerar as zonas húmidas de España, localizalas nun mapa e comentar as súas características.</p>	<p>Localiza nun mapa as zonas húmidas españolas, e debate un aspecto de actualidade sobre este tema.CMCCT,CAA,CCL,CD</p>
<p>Analizar o aproveitamento dos recursos hídricos en España, incluíndo as características de seca e das chuvias torrenciais do clima.</p>	<p>Sitúa nun mapa da rede hidrográfica española os grandes encoros, e deduce consecuencias, analizando tamén as características climáticas.CMCCT,CAA,CCL,CD Analiza e comenta gráficas e estatísticas que reflicten as épocas de seca en relación cun mapa de tipos de réximes fluviais dos ríos da Península Ibérica, e saca conclusións.CMCCT,CAA,CCL,CD</p>
<p>Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo á hidroloxía española, incidindo na explotación das augas subterráneas, utilizando distintas fontes de información.</p>	<p>Selecciona imaxes e novas xornalísticas que reflictan a desigualdade hídrica española e a súa interacción coas actividades humanas. CMCCT,CAA,CCL,CD</p>

Describir e reflectir nun mapa as paisaxes naturais españolas, identificando os seus trazos.	Distingue as características dos grandes conxuntos paisaxísticos españois.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Localiza no mapa as paisaxes naturais españolas e identifica as súas características.CMCCT,CAA,CCL,CSC,
Relacionar o medio natural coa actividade humana, describindo casos de modificación do medio polo ser humano.	Identifica e formula os problemas suscitados pola interacción entre persoa e natureza sobre as paisaxes.CMCCT,CAA,CCL,CSC
	Analiza algún elemento lexislador correctivo da acción humana sobre a natureza. CMCCT,CAA,CCL,CSC
Describir os espazos humanizados e enumerar os seus elementos constitutivos.	Diferencia as paisaxes humanizadas das naturais.CMCCT,CAA,CCL,
Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo ás paisaxes naturais e as relacións entre natureza e sociedade, utilizando fontes en que estea dispoñible, tanto en internet como en bibliografía ou medios de comunicación social.	Selecciona e analiza novas xornalísticas ou imaxes nas que se perciba a influencia do medio na actividade humana. CMCCT,CAA,CCL,CD
	Selecciona e analiza a partir de distintas fontes de información novas xornalísticas ou imaxes nas que se perciba a influencia das persoas sobre o medio.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Obtén e analiza a información que apareza nos medios de comunicación social referida á destrución do medio natural por parte do ser humano. CMCCT,CAA,CCL,CD
Comparar imaxes das variedades de paisaxes naturais.	Diferencia as paisaxes naturais españolas a partir de fontes gráficas e comenta imaxes representativas de cada unha das variedades de paisaxes naturais localizadas en medios de comunicación social, internet ou outras fontes bibliográficas.CMCCT,CAA,CCL,CD
Identificar as fontes para o estudo da poboación establecendo os procedementos que permiten estudar casos concretos.	Utiliza as ferramentas de estudo da poboación.CMCCT,CAA,CD,
Comentar gráficos e taxas que amosen a evolución da poboación española.	Comenta a pirámide actual de poboación española e compáraa con algunha dun período anterior ou de previsións futuras.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Distingue as pirámides de poboación na súa evolución

	histórica.CMCCT,CAA,CCL,CD
Caracterizar a poboación española identificando os movementos naturais.	Aplica a teoría da transición demográfica ao caso español.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Elixo datos e taxas demográficas que amosen a configuración da poboación dun territorio.CMCCT,CAA,CCL,CD
Diferenciar a densidade de poboación no espazo peninsular e insular, explicando a distribución de poboación.	Comenta o mapa da densidade de poboación actual en España.CMCCT,CAA,CCL,CD
Explicar a distribución da poboación española identificando as migracións.	Explica os procesos migratorios antigos que afectan a España.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Identifica e analiza as migracións recentes.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Explica as relacións entre comunidades autónomas en relación coas migracións interiores.CMCCT,CAA,CCL,CD
Analizar a poboación das comunidades autónomas, definindo a súa evolución e a problemática de cada unha.	Compara e comenta a poboación das rexións que medran e as que diminúen a súa poboación.CMCCT,CAA,CCL,CD
Comentar un mapa da densidade de poboación de España, analizando a súa estrutura.	Analiza un gráfico da estrutura da poboación española.CMCCT,CAA,CCL,CD
Analizar as pirámides de poboación das comunidades autónomas, incidindo no caso galego, e comentar as súas peculiaridades.	Resolve problemas de demografía referidos ao cálculo de taxas de poboación.CMCCT,CAA,CCL,CD
Explicar as perspectivas de poboación española e a ordenación do territorio.	Selecciona e analiza información sobre as perspectivas de futuro da poboación española ,CMCCT,CAA,CCL,CD
Obter e seleccionar información de contido demográfico utilizando fontes en que estea dispoñible, tanto en internet como noutras fontes de información.	Presenta e defende información sobre a poboación española salientando os aspectos máis significativos, utilizando gráficos, mapas, pirámides, etc., nunha presentación informática ou en exposicións en directo.,CMCCT,CAA,CCL,CD
Describir as actividades agropecuarias e forestais, especificando as características de España.	Identifica as actividades agropecuarias e forestais.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Diferencia as actividades do sector primario doutras actividades

	económicas.CCL,CAA,CD
Distinguir as paisaxes agrarias, a súa morfoloxía e as súas estruturas, establecendo as súas características.	Sitúa nun mapa a distribución dos principais aproveitamentos agrarios. CMCCT,CAA,CCL,CD
	Achega os aspectos do pasado histórico que incidiron nas estruturas agrarias españolas.CAA,CCL
Analizar adecuadamente unha paisaxe rural distinguindo o terreo de labor, os bosques e o hábitat.	Selecciona e comenta imaxes que poñen de manifesto as características das paisaxes agrarias españolas.CMCCT,CAA,CCL,CD
Comprender a evolución da estrutura da propiedade e identificar formas de tenza da terra.	Define historicamente, de forma sumaria, a estrutura da propiedade CMCCT,CAA,CCL,CD
Explicar o sector agrario español tendo en conta as súas estruturas da propiedade e as características das súas explotacións.	Identifica e analiza as características das paisaxes agrarias españolas.,CMCCT,CAA,CCLCD
Explicar a situación do sector agrario español tendo en conta o contexto europeo e as políticas da Unión Europea.	Achega datos ou gráficos de aspectos estruturais que expliquen o dinamismo dun sector agrario dado.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Comenta textos xornalísticos que expliquen a situación española na PAC.,CCL,CAA
Analizar a actividade pesqueira, e definir as súas características e os seus problemas.	Establece as características e as peculiaridades da actividade pesqueira española e galega.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Selecciona e analiza novas xornalísticas que tratan problemas pesqueiros e identifica a súa orixe.CCL,CAA
Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo ao espazo rural, silvícola ou pesqueiro, utilizando fontes dispoñibles en internet, en medios de comunicación social ou na bibliografía.	Confecciona gráficos comparativos do peso específico no PIB das actividades agrarias, gandeiras, forestal e pesqueiras españolas fronte a outros sectores de actividade.CMCCT,CAA,CCL,CD
Analizar o proceso de industrialización español establecendo as características históricas que conducen á situación actual.	Selecciona e analiza información sobre os problemas e a configuración da industria española.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Establece un eixe cronolóxico para explicar a evolución histórica da industrialización española.CCL,CAA,CMCCT

	Selecciona e analiza imaxes que amosen a evolución histórica da industria española nunha zona concreta ou dun sector concreto.CCL,CAA,CD
Relacionar as fontes de enerxía e a industrialización, e describir as súas consecuencias en España.	Relaciona o nacemento da industria e a localización de fontes de enerxía e materias primas en España. CMCCT,CAA,CCL,CDC
Coñecer os factores da industria en España.	Enumera as características da industria española e as súas diferenzas rexionais. CMCCT,CAA,CCL,CD
	Confecciona e analiza gráficas e estatísticas que expliquen as producións industriais.CMCCT,CAA,CCL,CD
Identificar e comentar os elementos dunha paisaxe industrial dada.	Analiza e comenta paisaxes de espazos industriais.CMCCT,CAA,CCL,CD
Describir os eixes de desenvolvemento industrial sobre un mapa, establecendo as súas características e as posibilidades de rexeneración e cambio no futuro.	Sinala nun mapa os asentamentos industriais máis importantes, distinguindo entre os sectores industriais. CCL,CD,CAA
	Localiza e describe as rexións industriais e os eixes de desenvolvemento industrial.CCL,CAA,CD
	Describe os eixes ou focos de desenvolvemento industrial, e as súas perspectivas de futuro.CMCCT,CAA,CCL,CD
Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo ao espazo industrial español e a influencia nel da política industrial europea, utilizando fontes en que estea dispoñible, tanto en internet, como na bibliografía ou nos medios de comunicación.	Describe as políticas industriais da Unión Europea e a súa influencia nas españolas CMCCT,CAA,CCL,CD
Analizar a terciarización da economía española establecendo as súas características e a influencia no produto interior bruto, e utilizar correctamente a terminoloxía do sector servizos.	Identifica as características do sector terciario español.CMCCT,CAA,CCL,CD
Identificar a presenza dos servizos no territorio, analizando a súa distribución e o impacto no medio.	Explica a incidencia do sector servizos para a economía española,CMCCT,CAA,CCL,CD
Explicar o sistema de transporte en España, distinguindo a articulación territorial que configura.	Describe como se articulan os medios de comunicación máis importantes de España (ferrocarrís, estradas, portos e aeroportos).CMCCT,CAA,CCL,CD

	Comenta sobre un mapa de transportes a transcendencia que este sector ten para articular o territorio.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Describe e analiza mapas que reflectan un sistema de transporte determinado.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Distingue nun mapa os principais nodos de transporte español.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Resolve problemas formulados nun caso específico sobre vías de comunicación no noso país.CMCCT,CAA,CCL,CD
Describir o desenvolvemento comercial e a ocupación territorial que impón, e establecer as súas características.	Comenta gráficas e estatísticas que expliquen o desenvolvemento comercial.CMCCT,CAA,CCL,CD
Localizar nun mapa os espazos turísticos, e enumerar as súas características e as desigualdades rexionais.	Analiza e explica as desigualdades do espazo turístico.CMCCT,CAA,CCL,CD,
Obter e seleccionar información de contido xeográfico relativo á actividade ou ao espazo do sector servizos español, utilizando fontes en que estea dispoñible, tanto en internet como na bibliografía ou nos medios de comunicación social.	Comenta gráficas e estatísticas que expliquen o desenvolvemento turístico español.CMCCT,CAA,CCL,CD,
	Explica como articulan o territorio outras actividades terciarias.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Analiza e comenta imaxes do espazo destinado a transportes, comercial ou outras actividades do sector servizos.CMCCT,CAA,CCL,CD
Identificar e comentar unha paisaxe transformado por unha importante zona turística.	Confecciona esquemas para analizar a influencia do sector servizos na economía e no emprego en España, a partir de imaxes que reflectan o seu impacto nunha paisaxe.CMCCT,CAA,CCL,CD,CSC
Definir a cidade.	Define cidade e achega exemplos.CMCCT,CA,CCL
Analizar e comentar planos de cidades, distinguindo os seus trazados.	Analiza e explica o plano da cidade máis próxima ao lugar de residencia, ou a máis significativa.CMCCT,CAA,CCL,CD
Identificar o proceso de urbanización e enumerar as súas características e as planificacións internas.	Identifica as características do proceso de urbanización.CMCCT,CAA,CCL
	Explica e propón exemplos de procesos de planificación urbana.CAA,CCL

Analizar a morfoloxía e a estrutura urbana, e extraer conclusións da pegada da historia e a súa expansión espacial, reflexo da evolución económica e política da cidade.	Sinala a influencia histórica no plano das cidades españolas.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Explica a morfoloxía urbana e sinala as partes dunha cidade sobre un plano desta.CCL,CD,CAA
Analizar e comentar unha paisaxe urbana.	Comenta unha paisaxe urbana a partir dunha fonte gráfica.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Selecciona e analiza imaxes que expliquen a morfoloxía e a estrutura urbana dunha cidade coñecida.CMCCT,CAA,CCL,CD
Identificar o papel das cidades na ordenación do territorio.	Explica a xerarquización urbana española.CMCCT,CAA,CCL
Describir a rede urbana española e comentar as súas características.	Describe e analiza as influencias mutuas entre a cidade e o espazo que a rodea.CMCCT,CAA,CCL
Obter, seleccionar e analizar información de contido xeográfico relativo ao espazo urbano español, utilizando fontes en que estea dispoñible, en internet, nos medios de comunicación social ou na bibliografía.	Selecciona e analiza novas xornalísticas que amosen a configuración e a problemática do sistema urbano español.CMCCT,CAA,CCL,CD
Describir a organización territorial española analizando a estrutura local, autonómica e estatal.	Localiza e explica nun mapa a organización territorial española, partindo do concello e da comunidade autónoma.CMCCT,CAA,CCL,CD
Explicar a organización territorial española e establecer a influencia da historia e da Constitución de 1978, mediante o emprego de mapas históricos e actuais.	Explica a ordenación territorial española a partir de mapas históricos e actuais.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Caracteriza a ordenación territorial establecida pola Constitución de 1978.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Compara a ordenación territorial actual e a da primeira metade do século XX.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Distingue e enumera as comunidades autónomas, as principais cidades en cada unha e os países fronteirizos de España.CMCCT,CAA,CCL,CD
Analizar a organización territorial española e describir os desequilibrios e os contrastes territoriais, así como os mecanismos correctores.	Enumera os desequilibrios e os contrastes territoriais existentes na organización territorial española CMCCT,CAA,CCL

Describir a transcendencia das comunidades autónomas e definir as políticas territoriais que levan a cabo, incidindo no caso de Galicia.	Explica as políticas territoriais que practican as comunidades autónomas en aspectos concretos.CMCCT,CAA,CCL
Obter, seleccionar e analizar información de contido xeográfico relativo ás formas de organización territorial en España, utilizando fontes en que estea dispoñible en internet, nos medios de comunicación social ou na bibliografía.	Distingue os símbolos que diferencian as comunidades autónomas CMCCT,CAA,CCL
	Explica razoadamente os trazos esenciais das políticas territoriais autonómicas.CAA,CCL
Definir a situación xeográfica de España no mundo, establecendo a súa posición e localizando os seus territorios.	Localiza nun mapa as grandes áreas xoeconómicas e sinala aquelas coas que España ten máis relación.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Identifica aspectos salientables de España na situación mundial.CMCCT,CAA,CCL,CD
	Localiza a situación española entre as grandes áreas xoeconómicas mundiais. CMCCT,CAA,CCL,CD
Describir o continente europeo distinguindo a súa estrutura territorial e os contrastes físicos e socioeconómicos.	Explica a posición de España na Unión Europea. CMCCT,CAA,CCL
Identificar a posición de España na Unión Europea, enumerando as políticas rexionais e de cohesión territorial que se practican en Europa e que afectan a España.	Extrae conclusións das medidas que a Unión Europea toma en política rexional e de cohesión territorial que afectan a España.CMCCT,CAA,CCL
	Comenta novas xornalísticas ou textos que explican a posición de España na Unión Europea.CMCCT,CAA,CCL,CD
Definir a globalización e explicar os seus trazos.	Identifica e describe os trazos da globalización con exemplificacións que afecten a España.CMCCT,CAA,CCL,CSC
Comparar os procesos de mundialización e diversidade territorial, resumindo as características de ambos.	Confecciona cadros comparativos da aplicación a casos concretos dos conceptos de mundialización e de diversidade territorial.CMCCT,CAA,CCL,CD
Explicar as repercusións da inclusión de España en espazos socioeconómicos e xeopolíticos continentais e mundiais, utilizando fontes diversas baseadas en material bibliográfico ou en liña e en opinións expostas nos medios de comunicación social.	Explica as repercusións da inclusión de España en espazos xeopolíticos e socioeconómicos continentais e mundiais a partir de distintas fontes de información xeográfica.CMCCT,CAA,CCL,CD

Avaliación e cualificación no 3º trimestre (*)	
Avaliación (Actividades de reforzo e/ou ampliación)	<p>Procedementos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - materiais escritos de diverso carácter e formato e entregados de forma telemática
	<p>Instrumentos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - actividades variadas. Actividades do libro de texto, coas súas respectivas correccións centradas nas directrices que o grupo de traballo de Xeografía estableceu para a preparación das probas ABAU Estes devólvense ao profesor para a súa posterior corrección e valoración. Os resultados obtidos son probas que permiten analizar e verificar a evolución de cada un dos alumnos/as e, ao mesmo tempo, son indicadores de gran valía para o deseño e planificación posterior de novas tarefas.
Avaliación (Actividades de recuperación da 1ª e/ou 2ª avaliacións)	<p>Procedementos:</p> <p>Actividades prácticas e teóricas establecidas nas directrices que o grupo de traballo de Xeografía estableceu para a preparación das probas ABAU</p>
	<p>Instrumentos:</p> <p>Actividades teóricas, esquemas e comentarios guiados diversos sobre urbanismo, e a situación de España en Europa e no mundo</p>
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promedio entre a 1ª e a 2ª avaliación <p>Se o promedio entre a 1ª e a 2ª avaliación é igual ou superior a 4,5 a materia, nas circunstancias excepcionais que nos atopamos, estaría aprobada.</p> <p>Se é inferior a 4,5 a materia estaría suspensa e tería que acudir a unha proba de recuperación.</p> <p>Para aqueles alumnos/as que realizaran ben arredor do 100% do traballo enviado telematicamente realizado durante a 3ª avaliación sumaráselle ata 2 puntos como máximo(non se aplicará o redondeo) ao promedio anterior. Se realizaran o 75%, 1; 50%, 0,5</p> <p>Se o traballo realizado é inferior ao 50% ou está mal feito non se lle sumará nada, é dicir, neste caso a nota limitaríase ao promedio da 1ª e 2ª avaliación</p> <p>Recuperación</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se o alumno/a ten unha soa avaliación suspensa (1ª ou 2ª) realizará un traballo telemático que deberá realizar dentro dun prazo marcado, fóra dese

	<p>prazo non se considerará dito traballo. A máxima cualificación do traballo será 5 puntos. Con esta nota a avaliación quedaría aprobada e o 5 obtido neste traballo faría media coa nota da avaliación aprobada con anterioridade.</p> <p>- Se o alumno/a ten as dúas avaliacións suspensas preparáranse 2 traballos de recuperación (1 por cada avaliación) sobre a materia da 1ª e 2ª (ata o 13 de marzo). Se non acadan 5 puntos en cada traballo de recuperación suspenderá a materia na avaliación ordinaria. A máxima cualificación dos traballos será 5 puntos cada un. Se os traballos teñen a consideración de aptos (5) as avaliacións suspensas quedarían aprobadas cun 5.</p>
Proba extraordinaria de setembro	<p>Se a materia non se aprobara na avaliación ordinaria o alumno/a acudiría a proba extraordinaria cuxas datas e hora fixa o centro. Se hipotéticamente non se pudiera acudir ao centro debido a situación derivada do covid-19 o exame podería substituírse por un traballo..</p>
Alumnado de materia pendente de cursos anteriores	<p>Criterios de avaliación: Exame de recuperación en xaneiro</p>
	<p>Criterios de cualificación: Se os alumnos/as acadan no exame de recuperación unha nota mínima de 5 a materia pendente quedaría aprobada cun 5 ou coa nota que acadaran no exame (aplícase o redondeo). Se non acadan o 5 acudirán á proba extraordinaria de setembro.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación: Realización un exame de recuperación en xaneiro</p>

(*)

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado de Bacharelato que perdeu o dereito á avaliación continua.

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado con ACI e Reforzo Educativo (RE).

Incluír os procedementos e instrumentos para o alumnado TDAH e con DISLEXIA.

Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación) (*)	
Actividades	Exercicios variados, cuestionarios , resúmenes, esquemas
Metodoloxía(*) (alumnado con conectividade e sen conectividade)	Durante o 3º trimestre repásase a materia dada non dous trimestres anteriores e avánzanse contidos imprescindibles de forma pausada e lenta, con diversas dinámicas telemáticas que tratan de garantir o proceso de aprendizaxe e “suplir” a explicación directa e a cercanía que o profesor proporciona na inmediatez da aula. Recúrrese ao libro de texto, videos explicativos, tutoriais, e outros recursos e páxinas web (didactalia, educaplay, etc), así como as aplicacións de google, que facilitan a aprendizaxe á vez que presentan os contidos de forma atractiva.
Materiais e recursos	Recúrrese ao libro de texto, videos explicativos, tutoriais, e outros recursos e páxinas web (didactalia, educaplay, etc), así como as aplicacións de google, que facilitan a aprendizaxe á vez que presentan os contidos de forma atractiva.

(*)

Incluír na metodoloxía ao alumnado con ADAPTACIÓNS CURRICULARES e o alumnado de REFORZO EDUCATIVO, se é o caso.

Incluír na metodoloxía ao alumnado con TDAH e con DISLEXIA, se é o caso.

Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	Páxina Web do centro Vía email.
Publicidade	Páxina web do centro.

[ÍNDICE](#)

